N°. 83.   A°. 1859.

DONDERDAG 7 APRIL.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

De Abonnementsprijs is *f* 24 's jaars of *f* 6 per drie maanden franco per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaren en Postkantoren abonneren.
Enkele Nommers 10 Cents.

Bureau : Hoogstraat Wijk 10, N°. 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels . . *f* 1.—
Iedere regel meer . . . . - 0.20
Andere Advertentien per regel . . . . - 0.20
Groote letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

Bij deze Courant behoort een **BIJBLAD**, *bevattende een overzigt van het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer nopens het Wetsontwerp tot vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik der Spoorwegen.*

Nationale Militie.

PLAATSVERVANGERS EN NUMMERVERWISSELAARS.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM*, in aanmerking nemende, dat de derde zitting van den *Militie-Raad*, ingevolge de Wet van 8 Januarij 1817, zal worden geopend;

Zoo is het, dat BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd, bij deze aan allen daarin betrokken, kennis geven, dat gemelde derde zitting van den *Militie-Raad*, voor degenen, die zich in de dienst door anderen, hetzij door plaatsvervanging, hetzij door nummerverwisseling, zullen willen doen vervangen, zal plaats hebben in het OUDE MANNENHUIS, en wel:

voor de *Geadjourneerden* geboren in
1836, 1837, 1838 en 1839,
en voor de *Lotelingen* van dezen jare,
van N.° 959 tot 1158, op *Maandag* den 11 April 1859,
des voormiddags ten 10 ure;
van N.° 1159 tot 1400, op *Dingsdag* den 12 April 1859,
des voormiddags ten 10 ure;
van N.° 1401 tot 1785, op *Woensdag* den 13 April 1859,
des voormiddags ten 10 ure;

En worden de *Geadjourneerden* en *Lotelingen* aangemaand, *om op de dagen, waarop hunne Nummers opgeroepen worden*, voor den Militieraad te verschijnen.

En voorts dat de Commissie, tot de afgifte der bij gemelde Wet voor de remplacementen vereischte Certificaten, zal vaceren op het *Raadhuis* dezer Gemeente,
op Vrijdag *den 8 April,*
des middags ten 12 ure.

Terwijl BURGEMEESTER en WETHOUDERS voornoemd een iegelijk hierin betrokken willen hebben verwittigd, om zich ten deze te gedragen naar de bepalingen, vervat in het hoofdstuk van de plaatsvervanging en nummerverwisseling van bovengemelde Wet, beginnende bij art. 95, en eindigende met art. 110 ingesloten, doch wel voornamelijk gade te slaan en in acht te nemen art. 97, 98, 99 en 109 der voornoemde Wet, ter zijde dezer geplaatst.

Wordende wijders bij deze bepaald, dat hij, die zich in de dienst wil doen vervangen, verpligt is, om alvorens voor de Commissie voorn. te verschijnen, zich te voorzien van een attest van een der Heeren *Commissarissen van Politie;* zullende hij zich, vergezeld van zijnen *Plaatsvervanger*, ten dien einde bij een der gemelde Heeren moeten vervoegen en medebrengen de *geboorte-acte* van den *Plaatsvervanger*, benevens het bewijs dat hij aan zijne verpligting wegens de *Nationale Militie* heeft voldaan, alsmede *drie* ter goeder naam en faam bekende getuigen, ten einde alzoo een voorloopig certificaat kunne worden opgemaakt, en met welk certificaat de *loteling, plaatsvervanger* en de *drie getuigen* zich, voorzien van opgemelde papieren, dan op den boven bepaalden dag en uur voor de Commissie tot de afgifte van het certificaat geautoriseerd zullen moeten sisteren.

Terwijl overigens de belanghebbenden in deze zich zullen moeten gedragen naar den inhoud eener aanschrijving van Zijne Excell. den Heer *Gouverneur van Zuidholland*, van den 23 Maart 1824, en dat dienvolgende, degenen die verlangen zich te doen remplaceren, zich in *persoon*, of ingeval van afdoende verhindering, door hunne daartoe wettig benoemde betrekkingen vertegenwoordigd, met hunne Plaatsvervangers, bij den *Militie-Raad* moeten vervoegen, vermits de Raad zich alleen met hen, en geenszins met zaakwaarnemers of personen die hem geheel vreemd zijn, zal inlaten; wordende eindelijk alle lotelingen herinnerd dat geen andere nummerverwisselaars zullen worden aangenomen, dan voorzien van de consenten, bij de Wet gevorderd.

Rotterdam den 4 April 1859.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
de Secretaris, *de Burgemeester,*
STORM VAN 'S GRAVESANDE. J. F. HOFFMAN.

Inhoud der artikelen waaraan gerefereerd wordt.

Art. 97. Tot Plaatsvervangers zullen geene andere personen worden toegelaten dan Ingezetenen, die op den 1 Januarij van het jaar, dat de ligting plaats heeft, hun 24ste jaar zullen zijn ingetreden en het 30ste nog niet hebben bereikt, ten ware zij reeds hadden gediend, in welk geval zij even als vrijwilligers, tot den ouderdom van 35 jaren toe, zullen worden aangenomen, niet kleiner dan één mètre zeshonderd milimètres, ten ware zij reeds in Nederlandsche of voormalige Fransche dienst geweest zijn, in welke beide gevallen vijf voet Rijnlandsche maat zal voldoende zijn, gedurende de laatste *vijftien* maanden gewoond hebbende in de provincie, in welke zij de plaats van een ander willen vervangen, gezond, sterk en vrij van alle ligchaamsgebreken, al waren die ook van een tijdelijken aard, die tot de militaire dienst ongeschikt maken, voorzien van een attest, volgens het model litt. V, afgegeven door het Plaatselijk Bestuur, op het getuigenis, volgens art. 48 der wet van 27 April 1820, van drie ter goeder naam en faam staande personen, welke die attesten mede zullen moeten teekenen, houdende: dat de voorgestelde Plaatsvervanger is van goed gedrag, dat hij binnen de provincie gedurende den tijd van *vijftien* maanden zijn domicilie heeft gehouden, en dat het hun niet bekend is, dat hij zich vroeger aan eenige misdaad heeft schuldig gemaakt (*wet bovengemeld*).

Gehuwden kunnen alleen als Plaatsvervangers worden aangenomen, onder voorwaarde, dat zij ten genoege van den militieraad zullen doen blijken, dat voor de behoeften van hunne huisgezinnen gedurende de geheele active dienst is gezorgd, zoodanig dat dezelve niet ten laste van eenige publieke kas zullen komen, terwijl hunne vrouwen en kinderen nimmer het bataillon mogen volgen naar eene andere plaats dan die, alwaar zij wonen op het oogenblik dat zij als Plaatsvervangers zich verbonden hebben, of in de vaste garnizoenen.

Geene andere gedemiteerde militairen zullen als Plaatsvervangers worden aangenomen, dan die van een paspoort zijn voorzien, waaruit duidelijk blijkt, dat zij geenszins wegens slecht gedrag of ligchaamsgebreken uit de dienst zijn ontslagen.

Art. 98. Dadelijk na de goedkeuring van den Plaatsvervanger zal hij, in wiens plaats dezelve zal dienen, ten kantore van den naastbij gelegen Ontvanger Particulier, Ontvanger Generaal, (*nu op een der kantoren van registratie in de gemeenten, alwaar de zittingen der militieraden gehouden worden, zijnde voor deze gemeente, ten kantore van den Heer VAN BERKEL*) tot goedmaking, zoo veel mogelijk, der kosten vallende op de ligting der Nationale Militie, moeten storten eene som, naar mate van de gegoedheid der personen, van *vijf en twintig gulden* tot *vijf en zeventig gulden;* vervolgens zal hij bij eene publieke acte, nadat de minute derzelve alvorens aan den militie-raad zal zijn vertoond, en door denzelven blijkens het daarop gestelde *visa* van den president van den raad is goedgekeurd, finaal doen opmaken het contract tusschen hem en zijnen Plaatsvervanger aangegaan, met overlegging van de kwitantie van de hier bovengemelde som.

De voorschreven contracten zullen volgens model litt. W. worden opgemaakt, terwijl daarvoor met het dubbel en het triplicaat, boven de onkosten van het zegel, niet meer dan *vier gulden* zal worden betaald.

De triplicaten &c.

Voor zoo veel de contracten met een Plaatsvervange, aangaat, zal de som, waarvan de betaling in eens, bij het in dienst treden, of vervolgens bij termijnen gedurende den diensttijd door hem mogt zijn bedongen, slechts voor *één vijfde* gedeelte door hem ontvangen worden en zullen de overige *vier vijfde* gedeelten der som successief moeten worden gestort in de kas van het korps in hetwelk de Plaatsvervanger dienen zal, om vervolgens, bij gelijke maandelijksche termijnen, aan hem, of de zoodanige die hij tot de ontvangst dier gelden magtigen zal, of wel na deszelfs overlijden aan zijne weduwe of regthebbende, zonder korting, te worden uitbetaald.

Art. 99. Het zal aan een broeder vrijstaan voor zijnen broeder in dienst te treden, al had hij ook slechts den ouderdom van achttien jaren en de lengte van één el vijfhonderd zeventig strepen, zonder dat eenige betaling op den voet van art. 98 zal behoeven te geschieden.

Art. 109. Aan alle geloot hebbende personen van dezelfde gemeente, tot dezelfde of tot eene hoogere klasse behoorende, en aan geene andere, is het geoorloofd het door hen getrokken nummer onderling te verwisselen, mits dat hij, die in de plaats van een ander treedt, niet door den militieraad worde afgekeurd en den ouderdom van 22 jaren bereikt hebbende, de maat hebbe van één el, zeshonderd twee en twintig strepen.

Geene vrijgestelde personen mogen van nummer verwisselen, dan met schriftelijke toestemming van hunne ouders of voogden, door het Plaatselijk Bestuur gecertificeerd, en volgens model litt. X opgemaakt, welke toestemming aan den *Militieraad* zal moeten worden vertoond.

BUITENLAND.

LONDEN den 5 April.

Na met Paschen hare geloofsbelijdenis te hebben afgelegd, doet Prinses Alice hare intrede in de groote wereld en zal de receptiën ten Hove geregeld bijwonen. Die bijna 16jarige Prinses heeft reeds nagenoeg dezelfde lengte als hare oudste zuster Prinses Victoria en gelijkt sprekend op de Koningin. Al de leermeesters en gouvernantes der jeugdige Prinses leggen de loffelijkste getuigenissen van haar af en ieder die haar kent weet haar karakter en hare bevalligheid niet genoeg te roemen.

— Uit het nader verslag der gisteren gehouden zittingen van de beide Huizen blijkt in hoofdzaak het volgende:

In het Hoogerhuis begon lord Derby met te herinneren hoe, na een zevendaagschen woordenstrijd in het Lagerhuis, waaraan de voortreffelijkste wederzijdsche redenaars deel namen, een voorstel van lord Russell is aangenomen, hetwelk met de door de Regering voorgeslagen hervormingswet in strijd was. Voor de Ministers bleef daarna geene andere keuze dan het indienen van hun ontslag of de ontbinding van het Parlement over. Sommige vrienden en tegenstanders meenden wel dat er nog een middenweg overbleef, maar deze zou aan den eerbied voor het Lagerhuis en aan de constitutionele gewoonten hebben te kort gedaan. De Regering kon toch den uitslag der stemming voor niets anders dan eene verklaring van gemis van vertrouwen houden, voor welke zij zich niet onverschillig betoonen mogt. De eerste Minister weidde daarna over de omstandigheden uit, onder welke dit Kabinet zijne taak aanvaard heeft, en over de moeijelijkheden waarmede het heeft moeten kampen, en zeide dat de tegenwoordige verhouding der partijen in het Lagerhuis het regeren zeer bezwaarlijk maakte. Alleen de behoudende partij had hem vele jaren lang haren bestendigen en edelmoedigen bijstand verleend. De gewone handelwijze van lord Russell werd vervolgens afgeschilderd. Door zijn eigenaardig karakter en onvermoeiden ijver was die edele Lord er in geslaagd reeds verscheiden Kabinetten, zelfs die uit zijne eigen vrienden waren zamengesteld, omver te werpen. Dien ten gevolge ging er zeldzaam een jaar om dat geene ministeriële crisis opleverde, en hield men dit stelsel vol, dan zou, tot groot nadeel des Lands en van zijnen buitenlandschen invloed, iedere Regering onmogelijk worden. Sedert hij, de eerste Minister, aan het bewind gekomen was, had hij geene verbitterende maar eene verzoenende staatkunde gevolgd, om eene partij te vormen die eene duidelijke en eenparige gedragslijn houden kon.

Het vorig Ministerie had hem de aanbieding van eene hervormingswet tot erfdeel gelaten en die wet heeft hij ingediend, doch zij mogt niet eenmaal de tweede lezing, veel minder de behandeling in Committé verwerven, maar werd op eene wijze afgestemd, door vele zaakkundigen in strijd met de Parlementaire gewoonten geacht. Ware de wet in Committé behandeld, de Ministers zouden elk aannemelijk voorstel aan een onpartijdig onderzoek onderworpen hebben. Het Lagerhuis is de gelegenheid aangeboden om het vraagstuk der hervorming van het kiesstelsel te beslissen; maar ongelukkigerwijze heeft dat Huis de partij-belangen boven die des Lands gesteld. Wel heeft lord Palmerston gezegd dat het Ministerie veroordeeld moest worden om aan het bewind te blijven en aan de bevelen der Oppositie te gehoorzamen, maar lord Derby verzocht zijn Lordschap te gelooven dat de Ministers, zoo lang zij het vertrouwen der Koningin bezaten, alleen aan hare bevelen zullen gehoorzamen. En wiens bevelen had hij bedoeld? Die der vrijzinnige partij, uit zoo tegenstrijdige bestanddeelen zamengesteld dat niemand regt wist wat zij wilde?

Lord Derby ontkende niet dat zijn Ministerie in groote moeijelijkheid gebragt was. Met het oog op den dreigenden toestand van Europa en op de belangen des Lands, had hij zich verpligt geacht H. M. de ontbinding van het Parlement, zoodra de af te doene zaken dit toelieten, aan te raden. H. M. had zich met dat voorstel vereenigd en de eerste Minister stelde vertrouwen in het beroep dat op de Natie gedaan zou worden, want de kiezers zullen erkennen dat de nu tot eene volgende Zitting verdaagde maatregel op een breeden en vrijzinnigen grondslag rustte. Maar na het gebeurde achtten de Ministers zich volkomen vrij ten aanzien der hervormingswet die later zal worden voorgesteld. Alles zal zoodanig aan een nieuw onderzoek worden onderworpen als of er nog geen wetsontwerp ware ingediend. Het is dus niet zoo zeer over de hervormingswet dat de eerste Minister een beroep op de Natie doen zal, maar als op getrouwe Engelschen, om hun af te vragen of zij den val van een Ministerie kunnen bekrachtigen dat niet ten gevolge eener wettige oppositie, maar — deze uitdrukking durfde hij bezigen zonder iemand te kwetsen — van eene vernuftige manoeuvre verslagen is.

Alleen lord Granville beantwoordde lord Derby. Hij beweerde dat geen Ministerie eene gedragslijn volgen mogt die niet door eene genoegzame meerderheid ondersteund wordt. Evenzeer ontkende hij dat het tegenwoordig Ministerie het monopolie bezit om den Europeschen vrede te handhaven en geloofde dat in de beide Huizen mannen gevonden worden aan welke die taak even goed toevertrouwd zou zijn. Wat de hervormingswet betreft, nagenoeg iedereen zal blijde zijn dat die is opgegeven, maar de tegenwoordige Ministers zullen zich dan nu ook op de kiezers beroepen, met de verklaring dat zij geen staatkundig stelsel hoegenaamd hebben.

Soortgelijke verklaring en mededeeling als door Lord Derby in het Hoogerhuis werd door den heer Disraeli in het Lagerhuis gedaan. Lord Palmerston laakte het niet dat de Ministers onder de bestaande omstandigheden aan het bewind blijven, maar wel dat zij de jongste stemming als eene verklaring van wantrouwen aanmerkten. Zij hadden liever een ander wetsontwerp moeten indienen, dat meer met den wensch van het Huis strookte, dan het Parlement ontbinden. De heer Bright oordeelde daarentegen dat de Ministers grondwettig gehandeld hebben, maar lord Russell was van eene andere meening. De Kanselier der schatkist zeide, in antwoord op eene hem gedane vraag, dat de prorogatie denkelijk tegen den tijd der gewone paaschvacantie geschieden zal. Voorts loochende hij het gerucht dat de Ministers eerst voornemens geweest waren hun ontslag in te dienen, en evenzeer dat hij verklaard zou hebben de oppositie tegen de hervormingswet als gevaarlijk voor den Europeschen vrede te beschouwen.

Ten slotte dezer zitting is de wet op de nieuwe Indische leening ten derden male gelezen.

— De heer Disraeli heeft aan de kiezers in het graafschap Buckingham, dat door hem in het Lagerhuis vertegenwoordigd wordt, eene circulaire gerigt, waarin hij Lord Derby hoogelijk prijst, de jongste meerderheid der oppositie eene kunstgreep van verschillende onderling verdeelde fractien noemt; op de gevaren van zoodanigen staat van zaken wijst; de Natie om een hulpmiddel tegen dat kwaad vraagt, en vervolgens zegt: „Het oogenblik is hagchelijk. Engeland heeft zich verbonden de bemiddelaar tusschen twee groote Monarchen te zijn en, zoo mogelijk, de weldaden des Europeschen vredes te behouden. De Regering der Koningin moet door een vaderlandslievend Parlement gehandhaafd worden.'' Hij eindigt met zich, ten zesde male, als vertegen-

Toonkunst.

Maatschappij tot Bevordering der Toonkunst.
Uitvoering 25 *Maart* 1859.
De CXVste [illegible] Psalm van *F. Mendelssohn-Bartholdy*
en
Het Oratorium *Simson*, van *G. F. Händel*.

Na ons uitvoerig artikel (geplaatst in het nommer van 24 Maart ll.), hetwelk gewijd was aan de beschouwing van den inhoud der kunstwerken, die het programma voor dit muzikale feest vormden, hebben wij ons thans hoofdzakelijk te bepalen tot een verslag van de uitvoering zelve, dat te beknopter kan zijn naarmate de degelijkheid harer gehalte te onbetwistbaarder is. Wij mogen dan al dadelijk aanvangen met de betuiging, die tevens de schoonste en regtmatigste lofspraak in zich sluit: dat deze avond eene waardige plaats inneemt in de rij der voortreffelijke en genotvolle uitvoeringen, welke zoo vroeger als later door de Maatschappij werden georganiseerd en waartoe zij in de eerste plaats werd in staat gesteld door de welwillende medewerking, de werkzame kunstliefde en den volhardenden ijver van zoo vele verdienstelijke dilettanten, welke reeds bij zoo menige gelegenheid, op verpligtende wijze, de even onmisbare als degelijke bouwstoffen tot verwezenlijking van een schoon geheel leverden en ook nu, in de zeer lofwaardige uitvoering der koren, den roem van het Rotterdamsche zangpersoneel op schitterende wijze handhaafden; roem, die te algemeen en te voldoende verbreid is, dan dat wij dien andermaal in vele bijzonderheden zouden behoeven te verkondigen of te motiveren. Aan hulde en dank voor zoo belangrijke bijdrage, pare zich dus de wensch, dat die nog vaak ingeroepen en geschonken en ten onzent ook, bij voortduring en toenemiing, op prijs gesteld moge worden. Ook de solisten hebben zich bij deze uitvoering meestal uitstekend gekweten. Van mevrouw Offermans-van Hove, onze begaafde sopraan-zangeres, is men dit ook reeds te zeer gewoon geworden, dan dat zulks verzekering zoude behoeven. Hetzij de haar aanvertrouwde taak meer of minder geschikt zij om hare veelzijdige begaafdheden in schitterend licht te stellen, steeds vervult zij die op gepaste en waardige wijze en zoo verwierf zij zich ook thans aanspraak op ieders lof. Eene Rotterdamsche dilettante stond haar, in het schoone duet voor twee sopraanstemmen van Mendelssohn's Psalm, in elk opzigt uitmuntend ter zijde, hetwelk te regt door een warm applaudissement van het auditorium werd bekroond, terwijl wij later met genoegen vernamen dat het bestuur de verdiensten dezer dilettante, door de aanbieding van het eere-lidmaatschap der zangvereeniging, van welke zij voorzeker eene der sieraden zal uitmaken, heeft gehuldigd. In de alt-soliste, mej. F. Schreck, uit Bonn, leerde men eene zangeres kennen, die evenzeer door haar schoon en gelijkmatig orgaan, als door haren gekuischten zang en hare edele, doordachte en uitdrukkingvolle voordragt, al dadelijk algemeene achting en sympathie heeft verworven. Zij maakte diepen indruk en algemeen is zeker de wensch haar meermalen te zien optreden. Onze landgenoot, de heer Krantz, uit Utrecht, vervulde de moeijelijke en vaak hoog liggende bas-partij in het oratorium met juiste opvatting en onmiskenbare verdiensten. Hij had verscheidene bijzonder schoone oogenblikken. Omtrent den heer Göbbels, uit Aken, die de tenor solo's in beide werken vervulde, zijn de verwachtingen, door dit zijn eerst optreden ten onzent, niet in allen deele bevredigd geworden en mag ons oordeel en onze lof niet zonder voorbehoud zijn. Begaafd met een aangenaam, week, sympathiek tenorgeluid, dat steeds gemakkelijk aanspreekt en zich in alle registers door onberispelijke zuiverheid en hooge beschaving kenmerkt, daarbij blijkbaar geroutineerd musicus en vertrouwd met de fijnheden der zangkunst, vereenigt deze zanger vele voortreffelijke hoedanigheden in zich, waarmede hij ongetwijfeld ditmaal meer had kunnen woekeren en dieperen indruk had kunnen maken, wanneer daaraan doorgaande eene meer warme en bezielde voordragt ware gepaard geweest. De laatste echter was veelal te koel en te kleurloos en slechts op enkele punten mogt men daarin meer gevoelsleven en krachtsontwikkeling opmerken. Toch was er waarlijk in de bezielende solo's van Mendelssohn's uitdrukkingvolle compositie, zoowel als in de partij van Simson, vooral waar deze (n.° 5 en 14) in krachtige taal den aanstaanden val van Dagon voorspelt, of (duet n.° 9) de trouwelooze verleidster afwijst, aanleiding genoeg om eene kunstenaarsziel te ontgloeijen. Daar de heer Göbbels o. a. in de partij van dit oratorium in der tijd elders den lof van bevoegde beoordeelaars heeft mogen wegdragen, zouden wij liefst aannemen dat hij ditmaal min gelukkig gedisponeerd is geweest en hopen dan ook dat bij herhaalde kennismaking de rijke begaafdheden, waarmede hij bedeeld is, in *elk* opzigt krachtiger en gunstiger zullen mogen in het licht treden.

Het krachtig bezette orchest werkte loffelijk mede tot het uitmuntend ensemble, waarop weinig zou zijn af te wijzen. Alleen zouden wij in bedenking willen geven, of het niet wenschelijk ware de Händelsche tempo's, in 't bijzonder de Allegro's, wat minder snel te nemen. Door talrijke bijzondere glanspunten werd voorts ook deze uitvoering gekenmerkt, wier voortreffelijke gehalte eene nieuwe parel hecht in de kroon van den begaafden Verhulst, die steeds met blik en staf alles weet te bezielen en te beheerschen en aan wiens onvermoeiden ijver en groot talent als altijd hulde en dank moet worden gebragt. De tallooze schoonheden der meesterwerken, welke wij in ons vorig artikel in hoofdzaak hebben getracht te analyseren, werden door het auditorium in ruime mate gewaardeerd en de algemeene indruk heeft dan ook aan de verwachtingen ruimschoots beantwoord en inzonderheid ook bewezen dat Händel's Simson, door meer populairen en bevattelijken inhoud en stijl, bij uitnemendheid geschikt is om het grootsche genie dezes toondichters gereeden ingang te doen vinden, ook bij hen, die voor zijne meer strenge vormen voor als nog minder ontvankelijk zijn. Terwijl dit oratorium ook deel zal uitmaken van het programma voor het algemeen muziekfeest der Maatschappij in Augustus e. k. te Arnhem te houden, zou het, vooral met het oog op de grootere massa van uitvoerende krachten, welligt zeer wenschelijk zijn indien voor die gelegenheid de instrumentale bewerking van von Mosel, welke doorgaande vrij zwak en mager bleek, op hare beurt werd herzien en aangevuld; eene taak die voorzeker door de bekwame hand van den feestdirecteur, den heer Verhulst, blijkens zijne meesterlijke bewerking van Händel's Israël, op de meest voldoende wijze zou kunnen worden vervuld en den luister der uitvoering belangrijk zou kunnen verhoogen.

woordiger van Buckingham in het Parlement aan te bevelen.

— De alderman Andrews, rijtuigmaker van beroep, die op verschillende tijden maire van Southampton was en zich bijzonder door de openlijke vereering van den bekenden Kossuth en door zijne vorstelijke gastvrijheid heeft onderscheiden, overleed dezer dagen en werd zaturdag plegtig ter aarde besteld, waarbij, niettegenstaande het slechte weder, meer dan 10,000 menschen op de been waren. In den zeer langen trein zag men al de leden van den Gemeenteraad en vele andere aanzienlijken.

— Volgens de daarvan opgemaakte registers, heeft het getal der bekende schipbreuken gedurende de maand maart 151 en in de drie eerste maanden dezes aars 493 bedragen.

— Volgens de bij de Regering ontvangen berigten uit Bombay tot 12 maart hebben Rao Sahib en de hem vergezellende opstandelingen hunne onderwerping aangeboden en heeft de generaal Michell den weg naar Bhopal ingeslagen.

PARIJS den 5 April.

(*Particuliere Correspondentie.*)

De tijding, door den telegraaf overgebragt, dat het Ministerie Derby besloten is tot de ontbinding van het Parlement, heeft hier een levendigen indruk gemaakt. Men dacht dat het Kabinet bij zijne politiek van halve maatregelen zou blijven volharden en voor zulk een kras besluit terugdeinzen. Welke gevolgen zullen er voor Frankrijk uit voortvloeijen? Geene, — want de verhouding der beide Regeringen zal dezelfde blijven. Engeland blijft aan Oostenrijk verbonden door de oude verdragen; voor het oogenblik is het door zijne belangen aan Frankrijk gehecht. Het eenige gevolg zal dus de verlenging van den tegenwoordigen toestand zijn.

Wat overigens de respective houding aangaat van de Kabinetten van Weenen en Parijs, een enkel woord is genoeg om haar te schetsen. Frankrijk maakt groote oorlogstoebereidselen, zonder zijn budget te verhoogen; het maakt zich gereed tot de worsteling, zonder zich te verarmen. Oostenrijk daarentegen ruïneert zich; met elken dag vermeerderen zijne finantiële moeijelijkheden.

Dien ten gevolge is Frankrijk's politiek, — en gij kunt er op aan dat dit de grondtoon is geweest van hetgeen er tusschen den Keizer en den graaf Cavour is besproken, — om de zaken op de lange baan te schuiven, tijd te winnen door schijnbaar aan de mogelijkheid eener diplomatieke oplossing te gelooven, tot op den dag dat Oostenrijk, aan den rand van een Staatsbankroet gevoerd, genoopt is het eerste schot te doen. „Wij kunnen, zegt de Wiener Zeitung, al onze hulpbronnen niet uitputten door oorlogstoebereidselen, wanneer de vrede moet bevestigd worden." Dat is het geheim van den toestand. De oorlog is noodzakelijk voor Oostenrijk, òf om zijne eer te redden bij een bankroet, door met roem te bezwijken, òf om te overwinnen en zijne finantiën in orde te brengen door oorlogsheffingen.

Zoo is hier het oordeel: ik herhaal slechts wat ik om mij heen hoor verzekeren. Men is hier overigens zeer verlangend om te weten of het gerucht der aftreding van den kardinaal Antonelli zich bevestigen zal, en wat daarvan het gevolg zou zijn ten aanzien van de houding der Pauselijke Regering tegenover het Congres.

Men zegt dat de maarschalk Randon, ex-gouverneur-generaal van Algerië, wien men in ongenade geloofde, belast zal worden met het opperbevel van het kamp dat op de grenzen van de Var wordt gevormd. Bij de revue van eergisteren reed hij aan het hoofd van den schitterenden staf des Keizers.

Gisteren avond heeft in de Opéra-Comique, met een schitterend succes, de eerste opvoering plaats gehad van Meyerbeer's nieuwe opera *Le pardon de Ploërmel*. De Keizer en de Keizerin woonden de voorstelling bij; de heer Bacciochi heeft namens hen den maëstro uitgenoodigd om in de Keizerlijke loge de welverdiende loftuitingen te komen ontvangen. Bij het einde der voorstelling is Meyerbeer op het tooneel verschenen en door een driewerf herhaald applaudissement begroet. Uit een van de loges werd hem een krans van seringen toegeworpen.

De tekst, van de heeren M. Carré en J. Barbier, is zeer dramatisch en door den componist met uitstekend gevolg bewerkt. De ouverture, meesterlijk van stijl, bevat een liefelijk koor, dat achter de schermen wordt gezongen; onder de fraaiste gedeelten behoort ook een religieuse marsch. Behalve dit werden nog onderscheidene andere stukken gebisseerd; *la Valse de l'Ombre*, door mevrouw Cabel gezongen, is verrukkelijk en bragt een onbeschrijfelijken indruk te weeg. Ofschoon het orchest ook in deze compositie des grooten meesters eene belangrijke rol speelt, is de bewerking daarvan helder en innig zamenhangend met den zang. Wat vooral de melodiën van het nieuwe stuk kenmerkt, is een landelijk waas, eene fijne scherts, eene naïve en diepe teederheid, die over het geheele werk verspreid zijn.

— Omtrent de revue van jl. zondag wordt door le Pays nog de navolgende bijzonderheid medegedeeld. Na het vertrek des Keizers vertoefde de Keizerin nog eenige oogenblikken met haar gevolg op het balkon der militaire school. Intusschen was er eene ontzaggelijke volksmenigte, niet langer door de schildwachten tegengehouden, naar den hoofdingang van genoemd gebouw gestroomd om de Keizerin te zien vertrekken. Deze, den toeloop ziende, deed den Keizerlijken Prins, die reeds den trap was afgedragen, weder naar boven komen en vertoonde hem toen van het balkon aan de ontelbare schare, die den waarschijnlijken erfgenaam van den troon met onstuimige geestdrift begroette. Het kind beantwoordde die hulde met onophoudelijk kushanden toe te werpen aan de menigte, die even getroffen was als de Keizerin, op wier gelaat het moederlijk geluk stond te lezen.

— Men verzekerde heden dat de instructie in de zaak van den heer Beaumont Vassy was afgeloopen. Ten aanzien van dezen beschuldigde zou er scheiding van proces bestaan en hij zou eerstdaags voor de correctionele regtbank verschijnen, daar het feit, hetwelk hem ten laste wordt gelegd, alleen als eene civiele zaak is te beschouwen. Wat de andere beschuldigden betreft, de feiten waarvan men hen verdenkt, zouden een langduriger onderzoek vereischen en de instructie ten aanzien van hen wordt voortgezet.

— Volgens berigten uit Napels van 2 dezer namen de krachten des Konings af. De Koningin heeft Prins Carini eene zending naar Berlijn opgedragen. De wapening duurt voort; drie schepen met kogels zijn naar Sicilië gezonden, de citadel van Syracuse wordt versterkt. Sedert den aanvang des jaars zijn de fondsen nu reeds 10 francs gedaald.

— Te Rome heeft de graaf de Grammont den heer d'Azeglio en de Piemontesche notabelen een maaltijd aangeboden. Den 2 dezer is de heer d'Azeglio door den telegraaf naar Turijn terug ontboden. — De Prins van Wallis en lord Redcliffe blijven vooreerst te Rome.

— Nadere brieven uit Madrid, van 30 maart, zeggen hoofdzakelijk het volgende: De Senaat heeft, met 43 tegen 24 stemmen, zich in de zaak van den kanonnik Santaella onbevoegd verklaard, waardoor de aard der zaak wel in niets wordt veranderd, dewijl de aanklagt blijft bestaan, maar hetwelk nogtans als een inbreuk op de Constitutie beschouwd wordt, naardien het een afgeschaft privilegie herstelt, waarbij een senateur onschendbaar was wanneer hij tot den geestelijken stand behoorde. De vrijzinnige partij gispt dan ook den uitslag der stemming van den Senaat als eene betreurenswaardige inwilliging aan het Hof van Rome. De processtukken worden nu aan het geregtshof de la Rota overgeleverd, maar men denkt dat dit hof trachten zal, ter voorkoming van gevreesde ontdekkingen, de geheele zaak te smoren.

In de Cortès heeft de Minister van oorlog het door de dagbladen verspreid gerucht dat talrijke troepen te Madrid en in de omstreken zamengetrokken zullen worden onwaar verklaard.

De generaal Ros de Olano heeft, namens de infanterie des legers, den jongen Prins der Asturien twee komplete uniformen, namelijk die der jagers van Madrid en die van soldaat der infanterie van linie aangeboden, waarover de Koningin haar groot genoegen betuigde.

Ook de Belgische Gezant legt groote belangstelling in de zaak der Spaansche uitgestelde schuld, waarin zeer velen zijner landgenooten betrokken zijn, aan den dag.

Laatstelijk zijn te Madrid verscheiden gruwelijke moorden met de meeste stoutheid gepleegd. Op zekeren morgen ten half acht ure drongen vier gemaskerden een huis in eene der drukste straten binnen, stopten den bewoner en diens vrouw den mond zoo digt dat beide weldra stierven, en roofden voor een millioen realen aan waarde weg. Den volgenden avond werd in diezelfde straat een zeer schoon meisje door een onbekende vermoord en haar misvormd lijk later in een laken gewikkeld gevonden. Dit een en ander pleit slecht voor de onlangs door het burgerlijk bestuur georganiseerde politie.

KEULEN den 5 April.

De Koning en de Koningin van Pruissen zijn den 28 maart uit Rome vertrokken, om door de Pontijnsche moerassen over Mola naar Napels te reizen. Zij worden tegen den 15 dezer te Rome terug verwacht. Voor hun vertrek bezochten zij nog onderscheidene kerken, de Koningin is ook in de oudchristelijke catacomben afgestegen. Ook ontvingen zij den prins-bisschop van Olmütz bij zich ten gehoore. De togtjes naar Frascati en Tivoli zijn tot Paschen uitgesteld.

Door den heer Niegolewski en eenige leden der liberale meerderheid in de Pruissische Tweede Kamer is eene interpellatie gerigt aan het ministerie betreffende eene revolutionnaire proclamatie, die in den loop des vorigen jaars op eene geheimzinnige wijze in het Groothertogdom Posen is verspreid. Alles werkt hier zamen om te doen denken aan eene intrigue der politie, waarvan de bedoeling was om de bevolking te provoceren tot handelingen, die haar binnen het bereik bragten van den verraderlijken arm der politie. In dezelfde zitting heeft de Minister van oorlog, onder luide toejuiching der meerderheid, de verklaring afgelegd dat de Regering er niet aan dacht de bepalingen op de zamenstelling van de landweer te veranderen. Het gerucht daarvan was door de jonkerpartij verspreid en het feit zelf zou, volgens den Minister, door haar met blijdschap zijn begroet.

Door de daartoe benoemde commissiën in genoemde Kamer is verslag uitgebragt over het wetsontwerp betreffende de leening van 10,900,000 thaler voor den aanleg van spoorwegen. Het rapport beval de aanneming van het voorstel der Regering aan, waartoe dan ook de Kamer na eenige discussiën is overgegaan.

In het Heerenhuis heeft de finantiële commissie een gunstig rapport uitgebragt over het jaarlijksche verslag over 1858 betreffende den aanleg en den toestand der spoorwegen van den Staat.

— De Koning van Wurtemberg is den 2 april, na eene afwezigheid van vijf maanden, op zijn kasteel Wilhelma bij Cannstatt teruggekeerd. Daar de bevolking van Stuttgart hem te vergeefs aan het station aldaar had afgewacht, bragt zij hem des avonds eene luisterrijke serenade met fakkellicht op genoemd kasteel; waarbij het niet aan betuigingen van geestdrift voor het welzijn der Vorstelijke personen en van geheel het Duitsche vaderland ontbrak.

— De stemming, welke tegenwoordig te Weenen heerscht, kan het best opgemaakt worden uit de taal, welke door de officieele Wiener Zeitung, — ofschoon slechts in hare niet-officiële avond-editie, — gevoerd wordt naar aanleiding van sommige insinuatiën in den Franschen Constitutionnel. „Zoo spreekt de Constitutionnel, luidt het, het officieuse blad eener Regering die, om vasten voet te verkrijgen, begon met de verbeurdverklaring van de goederen der familie Orleans; eener Regering die het Fransche volk beroofd van al zijne vrijheden; eener Regering die om zich tegen de „„overblijfselen van alle partijen"" te beschermen, de veiligheidswet moest decreteren; eener Regering, die, om hare finantiën in evenwigt te houden, zoo als zelfs door Fransche bladen wordt erkend, niet terugdeinst voor het denkbeeld van het eigendom der armen aan te randen."

De hartstogtelijkheid van het officiële blad, juist in deze oogenblikken, is betreurenswaardig en zeer geschikt om een dubbelzinnig licht te werpen op de vredelievendheid der Oostenrijksche Regering.

BRUSSEL den 6 April.

In de zitting der Kamer van Volksvertegenwoordigers is door den heer de Brouckère voorgesteld, om de wijzigingen, door de centrale sectie gebragt in het wetsontwerp der Regering, betreffende de vermeerdering van het aantal afgevaardigden, bij de beraadslagingen af te scheiden van het oorspronkelijke ontwerp. Die wijzigingen strekken, zoo als men weet, ter opneming in de kieswet van het beginsel der stemming naar alphabetische rangorde der kiezers. De Kamer zal heden daaromtrent een besluit nemen.

PER TELEGRAAF.

BERLIJN den 5 april.

Het bevestigt zich dat de vier door Engeland voorgestelde grondslagen der beraadslagingen van het Congres door Oostenrijk in de hoofdzaken, behoudens eenig voorbehoud, aangenomen zijn. Het grootste bezwaar ligt dus nu nog in het geschil over de ontwapening van Piemont. — Het door buitenlandsche bladen medegedeelde, dat de heer von Bulow tot tweeden Pruissischen gevolmagtigde op het Congres bestemd zou zijn, wordt tegengesproken.

PETERSBURG den 6 April.

Volgens alhier ontvangen particuliere berigten heerscht er te Kiachta, in het noorden van China, hongersnood.

(*Latere depêche.*)

Bij de heden openbaar gemaakte ukase nopens de leening van £ 12.000.000 a 3 pct. wordt gezegd, dat die leening gesloten is door tusschenkomst van de heeren Thomson Bonar alhier, en Magnus te Berlijn, en strekken moet tot versterking van het fonds tot verwisseling der crediet-biljetten. De inschrijvingen zullen minstens £ 100 en hoogstens £ 1000 mogen bedragen. Gisteren zijn zij hier tot 71 pct. verhandeld.

ANTWERPEN den 6 April.

KOFFIJ zeer vast. — SUIKER beter gestemd. — GRANEN. Witte Tarwe *f* 9½; roode *f* 10. Rogge *f* 6.

LONDEN den 6 April.

KOFFIJ vast doch minder levendig. — SUIKER iets hooger, wit Havanna 41/6 a 45/6, Mauritius 43/6 a 48/6. — THEE. Ord. Congo 13¾ d. — PEPER vast op 4⅛ a 4¼ d. — RIJST en PIMENT stil. — Banca TIN 135/, Straits 133/ a 134/. — SALPETER niet geanimeerd. — IJZER 52/6. — OLIE flaauwer. — TALK in loco 53/3. — GRANEN zonder verandering lusteloos.

LIVERPOOL den 6 April.

KATOEN. 7000 b. zijn tot 1/16 d. onder de prijzen van Vrijdag verhandeld.

BERLIJN den 6 April.

ROGGE. Voorjaar 40, Junij 42. — OLIE. Voorjaar 13 1/24, Najaar 12½. SPIRITUS. Voorjaar 19¼.

MADRID den 5 April.

Spanje 1½ pct. 31.70; dito Binnenl. 3 pct. 41.75.

PARIJS den 6 April.

Frankrijk 3 pc. 67.95. Spanje 1½ pc. 30¼; dito Binnenl. 3 pc. 40⅜.

LONDEN den 6 April.

De Geconsolideerden 3 pc. 95½. Spanje 1½ pc. 30⅞; dito Binnenl. 3 pc. 44¾ a 45; dito Cert. 5 a ¼. Portugal 3 pc. 45⅞. Mexico 3 pc. 21⅝. Venezuela 4½ pc. 42½ a 43; dito Uitg. 17 a ½. Holland 4 pc. 100. Illinois Shares 68; dito Bonds 78.

WEENEN den 6 April.

Nationale Metalliek 5 pc. 73.25. Metalliek 5 pc. 76.75. Wissel Londen *f* 110.12.

FRANKFORT den 6 April.

Metall. 5 pc. 64¼; dito Nationale 67¼. Spanje 1½ pc. 30; dito Binnenl. 3 pc. 39¾.

ANTWERPEN den 6 April.

Spanje 1½ pc. 29⅞; dito Binnenl. 3 pc. 40⅜. Metall. 5 pc. 64¾; dito Nationale 5 pc. 67¾.

BINNENLAND.

'S GRAVENHAGE den 6 April.

HH. MM. de Koning en Koningin, benevens Z. K. H. den Prins van Oranje en verder gevolg, zijn heden middag circa 12 ure per extra trein uit Amsterdam in deze residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat H. M. de Koningin ook dezen zomer het paleis *het Huis in 't Bosch* zal betrekken.

—Het huis Klein Zorgvliet, aan den Scheveningschen weg, zal dezen zomer worden afgebroken en vervangen door eene nieuwe schoone villa.

— De werkzaamheden aan het Willemspark worden met ijver voortgezet, zoodat men met zekerheid kan verwachten dat voor het einde van de maand julij aanstaande het geheel in orde zal zijn opgeleverd.

— Onder de vele verbeteringen welke van wege de gemeente alhier worden aangebragt, verneemt men ook dat na het aankoopen van twee stukken grond door het gemeentebestuur, gelegen aan de Bogt van Genua, van af de barrière aan den Rijswijkschen weg een weg zal worden gelegd tot aan de Wagenbrug, en de verder overblijvende grond in plaats van te worden bebouwd, zoo als het primitive plan was, met plantsoen zal worden beplant, waardoor ook de entrée der stad van die zijde zeer zal worden verfraaid.

— Heden is de tentoonstelling van bloemen en vruchten door de Kon. Ned. Maatschappij tot aanmoediging van den tuinbouw, onder bescherming van Z. M. den Koning, in het lokaal der Teekenacademie alhier, geopend. Zij werd door een groot aantal leden en belangstellenden bezocht. De aanblik der prachtige azalea's, rhododendrums en camelia's, dadelijk bij het binnentreden der zaal, is verrukkelijk.

— De generaal Gunkel is eergisteren en gisteren ongesteld geweest. Heden is hij echter veel beter. Blijft zijn toestand verbeteren, dan is het, zonder nadere onvoorziene omstandigheden, genoegzaam zeker, dat de behandeling zijner zaak voor het Prov. Geregtshof morgen voortgang hebben zal.

— Door den heer Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden is gisteren conclusie genomen in de zaak van H. Bekkers, requirant van cassatie tegen een arrest van het Provinciaal-Geregtshof in Zuidholland, waarbij hij ter zake van moedwillige brandstichting in een gebouw, waardoor te voorzien was dat menschenlevens in gevaar konden worden gebragt, is veroordeeld tot de straffe des doods. Die conclusie strekte tot verwerping. De uitspraak is bepaald op 19 dezer.

Vervolgens werd door den advocaat-generaal Römer conclusie genomen in de zaak van Recknagel en Schouwenburg, requiranten van cassatie tegen een arrest van het Provinciaal-Geregtshof in Noordholland, waarbij zij ter zake van het vervaardigen en in omloop brengen van valsche bankbiljetten, tot langdurige tuchthuisstraf zijn verwezen. De Advocaat-Generaal heeft geconcludeerd, op grond van verkeerde toepassing van art. 139 Code Penal, tot vernietiging van het beklaagde arrest, doch alleen voor zooveel de qualificatie der daarin aangenomen en bewezen feiten betreft, en dat de Raad, ten principale regt doende, de beide requiranten met toepassing van art. 147 C. P. zal verklaren schuldig aan valschheid en medepligtigheid in geschriften van koophandel. De uitspraak is bepaald op 20 dezer.

Daarna is behandeld de zaak van A. de Hoog, arbeider te Maashees, requirant van cassatie tegen een arrest van het Provinciaal Geregtshof in Gelderland, waarbij hij wegens het helen van goederen, door een zoon bij nacht ten nadeele zijner ouders ontvreemd, is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van 5 jaren. Voor hetzelfde feit was hij door het Hof in Noord-Brabant veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 1 jaar, welk arrest echter door den Hoogen Raad is vernietigd met verwijzing naar het Hof in Gelderland. Na het uitbrengen van rapport door den raadsheer mr. Pape werd door den raadsman van den requirant een middel van cassatie voorgedragen en toegelicht, bestaande in schending van art. 380 § 2 in verband met art. 62, van het Wetboek van Strafregt. Ten slotte heeft de heer Jacobson gewezen op de vele verzachtende omstandigheden welke in deze zaak aanwezig waren, als, des requirants voortdurend onbesproken gedrag, ten blijke waarvan door hem werd overgelegd een certificaat van het gemeentebestuur van Maashees, de langdurige preventive gevangenisstraf van 11 maanden en het geringe voordeel (*f* 1) hetwelk de requirant heeft genoten. — De conclusie van het O. M. is bepaald op 11 dezer.

— De zaken van de Fransche opéra compliceren zich. De directeur heeft op morgen avond, onder zijne directie, aangekondigd de voorstelling van *le Chalet* en van de 4 eerste bedrijven van de *Muette*. Daarentegen blijven de artisten weigeren te spelen. Zij hebben uit hun midden benoemd eene commissie van vijf leden, waarbij de heer Caubet aan het hoofd staat, welke commissie heden eene conferentie heeft gehouden met den heer Burgemeester, ten einde verlof te bekomen, om, zonder den directeur, *en société* te mogen voortspelen. De Burgemeester heeft, evenwel, dat verlof voor alsnog niet kunnen verleenen, ook omdat de heer d'Hooghe nog altijd werkelijk directeur is, en er nog geen feit heeft plaats gehad, waaruit werkelijk zou blijken, dat die heer niet meer als directeur fungeert. Men houdt het er dan ook voor, dat de artisten weigeren zullen morgen avond ten tooneele te verschijnen, om daaruit te constateren, dat het gezelschap inderdaad is ontbonden.

— Heden is te Scheveningen overleden Gerardus van der Lubben, de oudste burger van het dorp. Hij bereikte den ouderdom van 94 jaren en laat eene dochter na, die 72 jaren oud is.

ROTTERDAM den 6 April.

Ten Raadhuize alhier heeft heden de openbare aanbesteding plaats gehad van het maken eener nieuwe horizontaal draaijende brug over de Oudehaven alhier, waarvoor de laagste inschrijver was de heer D. R. van Dartelen, aannemer te Amsterdam, voor *f* 113,376.

Vrijdag den 8 dezer maand zullen voor de Arrondissements-Regtbank alhier de pleidooijen gehouden worden in zake J. A. van Winkel tegen den heer Burgemeester der gemeente Rotterdam. Het proces loopt over het regt der gemeente, om over de stoepen der ingezetenen zoogenaamde trottoirs aan te leggen.

Vlissingen, Stavenisse, Brouwershaven. Iets over de keuze van eene dezer drie havens als uitgangspunt eener spoorweglijn van de kust naar de Duitsche Grenzen. Dit is de titel eener te Maastricht uitgegeven en ons toegezonden brochure. De ongenoemde schrijver beschouwt de drie genoemde havens uit de volgende vier oogpunten: 1°, de veiligheid en bestendige bruikbaarheid van het zeegat en der reede; 2°, de geschiktheid van de waterwegen leidende van de zeehaven naar de groote handelsteden; 3°, de kortste afstand gerekend uit zee tot aan het verbindingspunt met de Duitsche spoorwegen, en 4°, de mogelijke bezuiniging bij het aanleggen der haven en van den spoorweg, zoowel door vermijding van kostbare kunstwerken als door besparing van afstand, en komt tot het resultaat dat Brouwershaven, als punt van uitgang eener spoorweglijn van de Nederlandsche kust naar de Duitsche grenzen, onder al die opzigten de voorkeur verdient. Bovendien meent hij dat de voordeelen, door deze haven zoo ruimschoots aangeboden, vermeerderd moeten worden met al de noodige hulpmiddelen om haar aan de verschillende eischen van zeevaart en groothandel te doen beantwoorden, zoo als de aanleg van dokken en entrepôts op uitgebreide schaal en de invoering van een ruim stelsel van warrants. „Dan," zoo besluit hij, „zal de Nederlandsche handel, ten spijt der grootsche pogingen door de Belgische Regering aangewend, de mededinging van Antwerpen niet meer behoeven te duchten, en zal Brouwershaven spoedig dien bloei bereiken welken andere havens, misschien niet zoo gunstig gelegen, in den vreemde, door maatregelen als de voorgestelde, in een kort tijdsbestek bereikt hebben." Daartoe bevoegden mogen oordeelen.

Bij Koninklijke besluiten is tot burgemeester der gemeente Middelburg benoemd mr. J. F. Bijleveld van Serooskerke; — is aan W. J. de Bas, gewezen adjunct-commies der 1ste klasse ter provinciale griffie van Zuidholland, eervol ontslagen met den titel van commies, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van *f* 897 's jaars; — is de kapit.-luit. ter zee titulair C. J. Speelman, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den laatsten april aanstaande, eervol ontheven van de hem opgedragen betrekkingen van equipagemeester en van havenmeester der marine te Hellevoetsluis, en ter zake van langdurige dienst met den eersten mei aanstaande op pensioen gesteld, onder toekenning van een jaarlijksch pensioen van *f* 1800.

Wij vernemen dat Z. M. den kapitein J. P. W. van Cattenburch, van het 1ste regement vesting-artillerie, aan de slagkruidfabriek te Delft gedetacheerd, in zijnen rang heeft overgeplaatst bij den staf van het wapen en hem benoemd heeft tot kapitein-vuurwerker, belast met de inspectie der buskruid-fabricatie en met het opzigt over de polytechnische werkplaats.

Het Staatsblad n.° 16 bevat een Koninklijk besluit van den 30sten ll., strekkende tot wijziging van art. 5 van het besluit van 4 dec. 1852 (Staatsblad n.° 204), betrekkelijk de vaststelling van de zinnebeelden en vormen van de Rijks keurstempels, voorgeschreven bij de wet op den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken. Bij dat besluit wordt bepaald, dat de stempel voor het ongewaarborgd gehalte, (goud en zilver: de letter S in verschillende grootte; vorm, uitgesneden), vastgesteld bij art. 5 van het Kon. besluit van 4 dec. 1852 (Staatsblad n.° 204), vervalt. In de plaats van dien vervallen stempel wordt voor de gouden en zilveren werken van Nederlandschen oorsprong, waarvan de gehalte niet wordt gewaarborgd, als zinnebeeld en vorm van den stempel dienende ten bewijze dat de belasting voldaan is, vastgesteld: goud en zilver, een dolfijn met opgeheven staart, in verschillende grootte; vorm, uitgesneden. Dit besluit treedt den 1 augustus aanstaande in werking.

Het Staatsblad n.° 17 behelst een Koninklijk besluit van den 31sten ll., houdende bepalingen ten aanzien van den handel in olie. Dit besluit is genomen ten gevolge van een adres van een groot aantal fabriekanten en handelaren in olie, gevestigd in de provincien Noordholland, Zuidholland en Groningen, en bij hetzelve wordt het volgende bepaald: De handel in olie kan voor hoeveelheden boven de 50 Ned. kan bij het gewigt plaats hebben; de weging der olie in fusten geschiedt met geene andere weegtoestellen dan balansen; elke aanbesteding van olie zoo van Rijkswege als door openbare administratien geschiedt voortaan wat de hoeveelheid en den prijs betreft uitsluitend bij het Nederlandsche gewigt.

Den 10 dezer worden te Hoorn en Purmerende en den 15den te Bergen op Zoom kantoren van den Rijkstelegraaf met beperkte dagdienst geopend.

Uit de aan het Departement van Finantien ingekomen opgaven omtrent de opbrengst van den suikeraccijns over het halfjaar van 1 october 1858 tot 31 maart jongstl., blijkt, dat de afschrijvingssom, bedoeld bij art. 2 der wet van 14 julij 1855 (Staatsblad n.° 104), geene vermindering behoeft te ondergaan, zoodat deze voor het tijdvak van 1 april tot 30 september van dit jaar onveranderd behouden blijft.

Men verneemt dat op verlangen van den Minister van Kolonien aan een twintigtal hoornblazers van het leger hier te Lande, die ook andere blaasinstrumenten bespelen, de gelegenheid zal worden gegeven om tegen eene premie van *f* 100 zich op de gewone wijze voor de koloniale dienst te verbinden in het belang van de hoornmuziek bij de veldbataillons van het leger in Oost-Indië. Te dien einde zal aan al de hoornblazers hier te Lande worden afgevraagd, wie hunner daartoe genegen is, terwijl de uitslag van dat onderzoek later zal worden opge-

geven, met de opgave der blaasinstrumenten welke de betrokken persoon behalve de gewone signaalhoorn kan bespelen.

De Kamer van koophandel en fabrieken te Amsterdam heeft aan Z. M. den Koning, op HD. verlangen, eene memorie aangeboden, waarbij de grootere voordeelen voor handel en scheepvaart bij de doorgraving van Holland op zijn smalst te verkrijgen, in tegenstelling van die, te verwachten bij de geprojecteerde verbetering van het Noordhollandsche Kanaal, worden uiteengezet. De Kamer had zich reeds te dier zake onder dagteekening van 31 maart bij adres tot den Minister van Binnenlandsche Zaken gewend.

De Kamer van Koophandel en Fabrieken te Venlo heeft bij gedrukt adres zoowel aan de Eerste als aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kennen gegeven, dat zij eenparig heeft besloten haren innigsten dank te betuigen voor de veelvuldige bewijzen van belangstelling door beide Kamers in de zaak van de wateraftappingen op de rivier de Maas betoond, waardoor hunne belangen zoozeer gekrenkt worden. Zij wijzen er op dat al de onheilen, die daaruit voortspruiten, reeds voor jaren zijn voorspeld. Twee stukken betrekkelijk deze zaak vergezellen het adres en wel: 1º, een *rapport de la 4me commission du conseil provincial du Limbourg sur le projet de canalisation et d'irrigation de la Campine*, dd. 18 Oct. 1836 en 2º, een *rapport fait en* 1849 *par le sr. Steffens, à la suite d'une mission du département de l'Intérieur d'aller étudier la question du défrichement des bruyères de la Campine, au moyen de l'irrigation par les eaux du Canal.*

In de prov. Zuidholland wordt, naar aanleiding van de artt. 25 tot 30 der wet op het lager onderwijs, aan onderscheidene openbare onderwijzers eervol ontslag, onder genot van pensioen, verleend. Te Wateringen, Bodegraven, Boskoop en Hillegersberg is het pensioen reeds verleend, en in andere gemeenten, als te Lier, Woerden enz., worden maatregelen daartoe genomen. Van de 259 openbare onderwijzers in die provincie verkeeren ongeveer 50 in het geval, dat zij 40jarige dienst hebben en boven 65jarigen leeftijd zijn, en dus aanspraak op pensioen kunnen maken. Wanneer men hierbij voegt nog eenigen, die wegens ziekelijkheid niet in staat zijn om hunne betrekking waar te nemen, dan mag men aannemen dat het 1/5 deel der tegenwoordige onderwijzers spoedig in het genot van pensioen zal komen. Zoo men deze verhouding toepast op de 2478 openbare hoofdonderwijzers uit het geheele Land, dan zullen er eerlang ongeveer 500 gepensioneerde onderwijzers zijn. Wanneer men het pensioen van iederen onderwijzer gemiddeld op *f* 400 stelt (er zijn er die een veel hooger bedrag krijgen), dan zal jaarlijks aan pensioenen moeten worden uitgekeerd *f* 200.000, waarvan 2/3, zijnde *f* 133.333, ten laste van den Staat komen en 1/3, zijnde *f* 66.666, ten laste der gemeenten. Voor de gemeenten zal de last echter gering zijn, omdat vele gemeenten de tractementen van de nieuw benoemde onderwijzers zoo laag stellen, dat zij bij het pensioen nog baat zullen vinden. Dit laatste geval zal een allernadeeligsten invloed uitoefenen op de aankweeking van onderwijzers, waaraan zoo groot gebrek is, wat het helpend personeel betreft. Wanneer men het tractement van de 2478 hoofd- en 1600 hulponderwijzers gemiddeld rekent op *f* 500, en dit zal wel te hoog genomen zijn, dan verkrijgt men te zamen een bedrag van ongeveer *f* 2.000,000. Van deze som komt 2 pct., en dus *f* 40.000 ten bate van het pensioenfonds, zoo dat er ongeveer *f* 93.000 's jaars te kort zal komen.

Beroepen: naar Pella in Noord-Amerika ds. J. H. Donner, pred. bij de Christelijke Afgescheiden Gereformeerde gemeente te Leyden.

— Gisteren is van de werf van den scheepsbouwmeester L. van Dam te Vlaardingen te water gelaten het sloepschip de Tweelingen, bestemd voor de haringvisscherij, gevoerd moetende worden door schipper A. Jongejan, voor rekening der heeren wed. C. Kolff en Zoon, te Middelharnis.

— Men schrijft uit Hellevoetsluis aan de N. R. C., dd. 4 april: In den vroegen morgen van zaturdag den 2 dezer werd op sein voor een loods, gedaan door het Amerikaansche schip Casilda, kapit. Stafford in het Engelsche Kanaal, de jol des kotters n.º 7 van het loodswezen van Goedereede en Maas, naar bovenvermeld schip gezonden, bemand met den zeeloods E. Edelenbosch, den loodskweekeling P. Spuy en de matrozen W. Meuldijk en G. van der Sluys. Deze sloep sloeg door de hooge zee om, waardoor de zeeloods en beide matrozen hun graf in de golven vonden. Een ooggetuige schetst deze treffende gebeurtenis op de volgende wijze: Wij zagen de jol door eene hooge zee om-laan en de bemanning trachtte zich met zwemmen, te midden der woeste golven, te redden; zelfs gelukte het den loods om zich van zijne overkleederen te ontdoen. Na eenige wanhopige pogingen klemden allen zich aan de sloep vast, doch herhaalde omwentelingen van deze scheurden de ongelukkigen telkens weder los, waardoor aldra de beide matrozen, elkander omarmende, in de diepte verzonken. De kotter deed inmiddels alles wat mogelijk was, om de met den dood worstelenden te redden en slaagde er in om den loods en den kweekeling, die zich nog aan het ranke vaartuig vasthielden, eene lijn toe te werpen, welke beide grepen. Door uitputting schijnt de loods Edelenbosch genoodzaakt te zijn geweest los te laten, terwijl de kweekeling hiermede en met behulp eener haak binnen den kotter werd gehaald. De geredde, die schijnbaar reeds was overleden, is door gepaste zorg na één uur tijds tot het bewustzijn teruggebragt en naar Hellevoetsluis gevoerd, waar men hoopt hem in het leven te behouden.

De zeeloods E. Edelenbosch en de matroos W. Meuldijk laten elk eene zeer hulpbehoevende weduwe na, de eerste met twee jeugdige kinderen, de laatste in hoog zwangeren toestand, met nog één kind. De matroos G. van der Sluys was de steun van zijne hoogbejaarde ouders.

— Uit Amsterdam wordt gemeld dat onder de genoodigden op het gisteren gegeven diner ten Hove, behalve de geheele hofhouding, ook opgemerkt werden de heeren Godefroi, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Faas Elias, prof. Vrolik, Zillesen, voorzitter van het Koninklijk Zoölogisch Genootschap Natura Artis Magistra, J. P. A. van Wickevoort Crommelin, van Lennep, Rijks-advokaat, en prof. Schneevoogt. De soirée van H. M., die ten 9 ure begon, was zeer luisterrijk; het gezelschap bestond uit 150 personen. H. M. en vele harer gasten speelden whist. Ten 11 ure verliet de Koningin de zaal.

HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje met Hoogstderzelver gevolg hebben heden voormiddag ten 11 ure Amsterdam verlaten en zijn met een extra trein naar de residentie teruggekeerd. Z. M. heeft voor HD. vertrek aan den heer Burgemeester de som van *f* 2000 voor de algemeene armen dier stad doen ter hand stellen.

— Het heeft Z. M. behaagd de navolgende benoemingen te Amsterdam te doen, als: tot kommandeurs van de Eikenkroon, de luitenant kolonel de Vos, der stedelijke schutterij, en den heer C. J. baron Tuyll van Serooskerken, HD. kamerheer aldaar; tot officieren van gemelde orde: de majoors der schutterij D. Bicker en Muller, terwijl de kolonel-kommandant Staats Boonen op verlangen van Z. M. van zijn verzoek om ontslag als kommandant der schutterij te Amsterdam is teruggekomen, en aan het hoofd daarvan zal blijven.

— Naar men verneemt is de aanbesteding van den bovenbouw van het paleis voor Volksvlijt te Amsterdam, ten gevolge van het besluit, door het bestuur in zijne vergadering van 4 dezer genomen, niet gegund. Men zal tot eene herbesteding overgaan.

— Gisteren is te Amsterdam in het openbaar aanbesteed: 1º, het eenjarig onderhoud der metsel- en timmerwerken, onder het beheer der genie te Amsterdam, aangenomen door den heer C. Boekel, voor de som van *f* 2850, en 2º, het éénjarig onderhoud der aardewerken en zeeweringen, insgelijks onder het beheer der genie aldaar; aangenomen door den heer E. H. Brokmeijer, voor de som van *f* 1450.

— Gedurende de maand maart jl. is van Amsterdam een totaal van 1,757,170 tolponden, van verschillende goederen, over den Ned. Rhijnspoorweg naar Duitschland verzonden.

— De Arrondissements-Regtbank derde kamer (kamer van strafzaken) voorzitter mr. A. Backer, te Amsterdam, heeft gisteren uitspraak gedaan in de zaak van Apeker, beklaagd van opligting. De Regtbank heeft in een uitvoerig vonnis hem schuldig verklaard aan bedriegelijke opligting en hem deswege veroordeeld tot eene gevangenisstraf van 6 jaren en 8 maanden en tot betaling eener geldboete van *f* 500.

— Ll. zaturdag bevonden zich drie jonge lieden in de gemeente Wissenkerke (Noordbeveland) in de onmiddellijke nabijheid van eenen in afbraak zijnde muur, op het oogenblik dat daarvan een gedeelte nederstortte. Dit had het noodlottig gevolg dat twee hunner, waarvan de een 16 en de andere 10 jaren oud, op de plaats dood bleven, terwijl de derde, oud 13 jaren, er met eene wond aan het hoofd is afgekomen, welke niet van ernstigen aard is.

— Men schrijft uit den Tielerwaard aan de U. C. Ofschoon van hier, zooveel bekend is, geene adressen naar 's Hage zijn gezonden naar aanleiding van de question brûlante der spoorwegen, zoo zijn er toch zeer velen die hopen, dat eene spoorweg-verbinding tusschen Utrecht en 's Hertogenbosch tot stand kome, en wel langs den kortsten afstand, namelijk over Kuilenburg en Bommel, opdat ook deze streek deele in de voordeelen van een bespoedigd vervoer.

— Van den 26 maart jl. tot en met den 1 dezer zijn 49 runderen in de provincie Friesland aan de besmettelijke longziekte gestorven, en 38 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, afgemaakt, terwijl nog, volgens later ontvangen berigt, in de laatst vorige week 2 runderen zijn gestorven, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 januarij dezes jaars 981.

— Op de eergisteren te Groningen gehouden eerste voorjaars-paardenmarkt was de aanvoer groot; over het geheel de handel niet willig, wijl er hooge prijzen werden gevraagd; er is vrij wat onverkocht teruggevoerd. Er waren kooplieden aan de markt uit Frankrijk, Oost- en Westfriesland, Overijssel, Holland en Drenthe.

— Bij den veehouder G. T. v. d. Veen, te Wolvega, heeft eene jarige mot, van gebasterd ras, half Engelsch en Friesch, 14 biggen geworpen, waaronder een dood geboren en een gezond, en wel met 2 koppen en 3 oogen, en een waarvan de strot ineen loopt.

238ste Staats-Loterij.

3de Klasse. 3de Lijst.

Trekking op 6 April.

GETROKKEN PRIJZEN.

Prijs van *f* 1000: N.º 4251 5316 7141
" " - 400: " 8534
" " - 200: " 9798
" " - 100: " 3576 6618 7552 11907 15678 16140

Prijzen van *f* 45:

81	2363	4564	6866	9347	12233	15027	17926
107	2401	4688	6889	9399	12263	15069	17953
144	2433	4724	6964	9523	12270	15073	18042
149	2440	4802	7113	9564	12275	15106	18050
196	2442	4813	7132	9667	12326	15145	18088
120	2458	4839	7135	9711	12565	15150	18106
240	2480	4882	7234	9738	12598	15275	18107
351	2620	4894	7253	9772	12684	15289	18113
410	2648	4899	7271	9808	12705	15302	18134
492	2738	5017	7377	9832	12728	15405	18138
521	2755	5024	7477	9885	12758	15432	18155
551	2762	5037	7522	9914	12781	15476	18192
601	2787	5042	7602	10019	12842	15518	18277
617	2799	5101	7614	10028	12872	15528	18343
631	2930	5103	7720	10074	12882	15535	18446
835	2985	5173	7735	10175	12951	15608	18478
836	2991	5223	7803	10180	12995	15630	18540
914	3025	5294	7883	10224	13012	15646	18620
918	3109	5326	7937	10236	13111	15667	18716
973	3116	5352	7982	10339	13150	15706	18733
979	3150	5400	7993	10350	13257	15928	18766
980	3159	5425	8025	10418	13295	15956	18776
990	3174	5507	8037	10431	13417	16061	18788
1071	3271	5512	8082	10595	13493	16163	18860
1080	3359	5518	8109	10630	13619	16320	18868
1134	3408	5548	8151	10639	13815	16354	18904
1136	3505	5587	8224	10842	13858	16364	18965
1199	3554	5588	8286	10878	13859	16423	18976
1218	3580	5607	8303	11134	13860	16434	18989
1223	3583	5637	8306	11167	13936	16438	19010
1240	3589	5703	8354	11255	14038	16458	19070
1322	3629	5716	8396	11297	14061	16583	19080
1368	3661	5760	8422	11299	14204	16585	19086
1397	3662	5780	8430	11360	14219	16654	19093
1434	3680	5799	8468	11379	14225	16791	19134
1453	3765	5859	8533	11396	14278	16792	19190
1455	3783	5945	8541	11448	14332	16851	19220
1505	3801	5948	8545	11491	14403	16896	19224
1516	3866	6102	8559	11511	14410	16971	19233
1521	3877	6105	8575	11570	14452	16998	19291
1673	3895	6108	8578	11594	14460	17062	19308
1774	3974	6171	8599	11646	14487	17085	19404
1787	4013	6197	8617	11665	14543	17163	19407
1845	4093	6220	8649	11681	14558	17173	19439
1874	4102	6231	8669	11731	14588	17346	19468
1900	4116	6322	8807	11752	14604	17352	19493
1922	4121	6525	8814	11760	14620	17475	19697
1943	4213	6530	8832	11764	14633	17552	19705
1944	4311	6582	8936	11787	14635	17615	19756
1988	4317	6596	8939	11797	14645	17647	19808
2055	4338	6683	8983	11815	14671	17670	19811
2116	4359	6710	9035	11867	14680	17721	19873
2142	4393	6775	9039	11899	14739	17725	19939
2146	4463	6805	9090	11928	14827	17732	19945
2208	4491	6822	9138	12001	14844	17781	19951
2235	4559	6838	9194	12047	14913	17818	19953
2262	4560	6844	9221	12048	14966	17840	19991
2282	4562	6849	9296	12090	14978	17849	19996

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 6 April.

OVERLEDEN: M. L. Comblain, d., 1 j. — M. van Dijk, jd., 30 j. — J. Coenraad, z., 3 m. — N. van Lambaart, z., 1 j. — M. van Vessem, vrouw van J. van Eyk, 44 j. — J. Aalbers, z., 1 d. — K. van der Klaauw, wed. C. van Donge, 85 j. — M. Kruit, d., 8 j.

BEVALLEN: A. Vos, geb. van Duuren, d. — A. M. E. Schroots, geb. Droppelman, d. — E. Dullaert, geb. Valkenburg, z. — A. Kraan, geb. van Dulst, z. — M. C. van Sonsbeek, geb. Iken, z. — G. A. de Bey, geb. Jansen, z. — M. K. van Veen, geb. Blesgraaff, d. — N. van Gerven, geb. Voogt, d. — A. Tideken, geb. Vermeulen, d. — G. van der Dussen, geb. Schuilenburg, d. — J. H. Ouwehand, geb. Kruiswegt, z.

GEHUWD: T. van Hooff, wedn., 47 j., met M. C. Kuit, jd., 55 j. — P. Kraal, jm., 23 j., met G. Leentveer, jd., 22 j. — J. M. Hartog, jm., 30 j., met L. Cohen, jd., 25 j. — A. C. Weistrup, jm., 36 j., met M. Starrenburg, jd., 22 j. — J. F. Pelt, jm., 30 j., met H. M. Scholten, jd., 29 j. — J. C. Blom, wedr., 48 j., met J. C. Everaars, wed. D. Toorenburg, 39 j. — F. A. Pajewski, jm., 30 j., met A. Hennekamp, jd., 41 j. — G. Roos, jm., 21 j., met G. Uyterlinden, jd., 31 j. — J. van Raalte, jm., 30 j., met R. Herrmann, jd., 29 j.

OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPINGEN.

IN HET NOTARISHUIS TE ROTTERDAM.

Woensdag den 6 April:

Tuin enz., Hofdijk, 14/52; trekgeld *f* 1250, daarboven *f* 220, opgehouden.
Winkelhuis, Leeuwenstraat, 5/608; trekgeld *f* 6250; verk.
Pand, Hofdijk, 14/283 en 284; trekgeld *f* 3425.
Huis, als voren, 14/285—287; trekgeld *f* 2325.
Huis enz., als voren, 14/288; trekgeld *f* 1475.
Huis enz., als voren, 14/289; trekgeld *f* 950.
Tuin enz., als voren; trekgeld *f* 3400.
Gecombineerd om *f* 12,385 verkocht.
Huis enz., Schiekade, 14/468; trekgeld *f* 4500.
Huis, Pakhuis enz., Wolfshoek, 2/289; trekgeld *f* 12,900.
Een Pand enz., Houttuin, 11/193; trekgeld *f* 4425.
Een Pand enz., Koestraat, 12/156; trekgeld *f* 4750.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA en SAMARANG, Johannes Lodewijk, A. H. van der Waal. — 8000 pic. Koffij, 5998 pic. Suiker, 450 pic. Tin en 120 pic. Bindrotting, N. H. M.

NEW-YORK, Casilda, W. J. Stafford. — 117 b. Katoen, C. Balguerie en Zn.; 44 b. dito, C. Steinweg; 800 v. Harst en 100 v. Terpentijn, G. en M. Köhler; 1237 v. Harst en 1 k. Cigaren, C. L. Roechling en Co.; 361 v. Harst, 1 partij Verwhout en 20 v. Potasch, A. Ellerman; 100 v. Terpentijn, F. A. Voigt en Co.; 110 v. dito, Schmitz en Fassbender; 50 v. dito, Outshoorn en van der Held; 200 v. dito, Kreglinger en Co.; 25 v. dito, A. T. Sölling en Co.; 26 v. Potasch, Gebr. Nottebohm; 8 v. Worstdarmen, C. Hemmann en Co.; 208 cer. Schors, Ph. van Ommeren; 41 v. Stelen, W. Schöffer en Co.; 1 k. Koopmans, J. C. Reckleben; 1 k. dito, A. Berlijn; 25 bund., 9 v. en 2 k. oud Vaatwerk, J. H. Claus en J. Raulino; 60 v. Harst, van der Kun en van Schelle; 1 k. Boeken, H. A. Kramers; 28,800 Duigen, 120 b. Katoen en 3 k. Koopm., Order.

LEITH, Ivanhoe, J. Cairns. — 26 b. Garen en 1 k. Koopm., C. L. Ringrose en Co.; 2 k. Garen, Bezeth en Co.; 2 b. dito en 1 b. Wollen Stoffen, J. B. Crol en Co.; 2 b. Linnen Garen, Claus en Raulino; 1 v. Koopmans., A. Voorrips; 4 k. dito, J. Mc. Farlane en Zn.; 11 z. Zaad, Havelaar en Taylor; 1 b. Koopm., Hoffmann en Kollmann, 1 b. dito, A. J. Polak en Zn.; 1 b. Katoenen, Boas en Jacobson; 2 v. Koopm., Bos en Zn.; 200 ton Gietijzer, A. T. Sölling en Co.; 20 z. Oesters, 4 b. 1 v., 1 pakk. en 1 z. Koopm., Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Isaac da Costa, Lösschen. — 1000 b. Koffij, 575 k. Thee, 10 b. Gutta Percha, 194 k. Cochenille, 163 b. Indigo, 2343 k. Suiker en 9026 boss. Bindr., NHM.

BATAVIA, Louise, Antusch. — 3550 b. Koffij, 318 k. Suiker, 287 sch. Tin en 1708 boss. Bindrotting, NHM.

BATAVIA, Professor Suringar, Sneltjes. — 2100 b. Koffij, 823 k. Suiker en 1539 boss. Bindrotting, NHM.

SURINAME, Triton, Duinker. — 29 b. Koffij, van Heukelom & Vollenhoven; 73 b. dito, A. A. Roepel; 128 b. dito, H. G. Th. Crone; 112 b. dito, Gebr. Hartsen; 7 b. en 84 v. dito, Fraissinet en van Baak; 47 b. dito, Wed. J. S. van de Poll; 18 b. dito, C. E. Smit; 20 b. dito, J. en Th. van Marselis; 35 b. dito, C. A. de Vismes; 50 b. dito, F. N. L. Aberson; 107 b. dito, Boissevain en Kooi; 10 v. en 2 b. dito, P. Poel en Zn.; 56 b. dito, Rothuys en Co.; 7 v. en 54 b. dito en 32 b. Katoen, J. Haase en Zn.; 18 b. dito en 263 b. Koffij, Kerkhoven en Cotinho; 238 b. dito en 28 b. Katoen, Insinger en Co.; 215 b. en 15 v. Koffij, Order. — Voor Rotterdam: 60 b. Koffij, G. van Hoogstraten en Zn.

DANTZIG, Maria, Dijk. — 2452 sch. Tarwe en 50 t. Weedasch, Order.

Scheepstijdingen.

Brouwersh. (W., stil)
Vertrokken
6 april Golden Rule, Mayo, New-York (ligt tusschen de vuurtorens van Noord-Schouwen ten anker.

Hellev. (W.) *Aangek.*
6 april Elve (st.), Hamburg
Catherine, Brown, Newcastle (zit op Pampus aan den grond)
Matchless, Tinkler, Seaham
Vertrokken.
Earl of Auckland (st.), Londen
Exhibition, Carter, dito
Norfolk (st.), Goole
Jacoba, Schultz, Newcastle
Joseph Jones, Pendleton, dito
Seahorse (st.), Hull
Hollander (st.), Havre
Zeilklaar.
Julie, Brem, Padang

Brielle (ZZW—ZW)
Aangekomen.
6 april Concordia (st.), Londen
Levant (st.), Havre
Vertrokken.
Betsy & Jane, Baynes, Newcastle
Duchess of Portland, Williams, dito
Vulcan, Gooding, dito
Anine, Jensen, Engeland
Vansittart, Perrian, Londen
Princess Victoria, Watson, Sunderland
Walker, Heans, dito
Chapman, Johnson, Hartlepool
Aukje Gebkelina, Duintjer, Koningsb.
Wilhelm, Velt, avontuur
Heinrich, Arisz, dito
Lucretia, Bragt, dito
Geessina, Hendriksen, d.º
Saint Elmo (st.), Nantes
Ocean Queen (st.), Hull

Maassluis *Vertr.*
5 april Louise, Mauritzen, Newcastle
Delphin, Selmer, dito
Hermann, Timmermann, dito
Earl Talbot, Manson, dito
Eliza Cornish, Miller, Sunderland
Swan, Thompson, dito
Lady Williamson, Robson, Shields
Thomas & Joseph, Bell, dito
Elizabeths, Mann, dito
Harmanna Wilmink, Wilmink, Pernau
Fortuna, Stellmann, Cardiff
Danmark, Pie, Bordeaux
Printemps, Dannée, avontuur
Helene, Tito, dito
(allen wel in zee)
6 Chance, Martin, Newcastle
Margareth, Milburn, dito
Brothers, White, dito
Henriette, Long, dito
Catharina, Knol, Leith
Aaltje Pronk, Schuur, Grangemouth
Hoop, Oldenburger, Liverpool
Margaretha, Dunker, Koningsbergen
Battruida Battruida, Leuning, Harburg
Mina, van Laten, dito
Hoop, Smit, Noordzee
Algemeen Belang, Bergwerff, dito
Goede Verwachting, Visser, dito
Alida Ikina, Scholtens, avontuur
Riga, Korter, dito
Lamchina, Koops, dito
Eersteling, Coerkamp, d.º
Perdrix, Legloahec, dito
Themis, Jonker, dito
Wendelina, Mulder, dito
(W. Z. W.)

Zierikzee. *Aangek.*
4 april City, Cracknell, Cardiff n. Rott.

Texel (Z.Z.W.—W.)
Aangekomen.
4 april Eefka Maria, Bart, Alicante
Fredrik Hendrik, Hoeksma, Osterrisoer
5 Samuel Spyvee, Ewells, Sunderland
Thomas & Hannah, Lidleton, dito
Vertrokken.
5 Rowena, Gibson, Newcastle
Sophia, Torgensen, dito
Civility, Percy, Hartlep.
Gesina Margrietha, Stenger, Koningsb.
Jetskelina Wija, Doornbosch, Dantzig
Jenny, Lorentzen, Drammen
Mindet, Schwartz, dito
Eetiena, Oldenburger, avontuur

Vlie (W.) *Vertr.*
4 april Caroline, Backer, Cardiff
Boreas, de Boer, Newcastle
Maria Reifina, de Groot, Koningsbergen
Castor, de Jonge, Gothenburg
Catharina Visser, Duif, Christiansand
Cito, Gullichsen, Dramm.
Emilie, Nielsen, Oudsoen
Dolphijn, Helmers, dito
Amstel (st.), Hamburg

Vlissingen (W) *Aang.*
5 april President, Kruse, St. Domingo
Vertrokken.
Louis, Mathijs, Konstant.
—o—

Buenos-Ayres *Aang.*
4 febr. Diana, Pille, Fernambuck
20 Sliedrecht, Feenstra, Hamburg

Rio-Janeiro *Aang.*
8 febr. Stad Sluis, Struyk, Mayo
20 Cornelia Aletta, Blekkingh, Triest
Vertrokken.
6 maart Hiram, Roelfsema, Falmouth

Bahia *Aangekomen*
23 febr. Graaf Adolf, Prange, Triest
Vertrokken.
9 maart Maria Cornelia, Brinkerink, Gothenb.

Fernambuck *Aang.*
25 febr. Noord-Holland, Fijn, Triest (vertrokken 7 maart naar Paraïba)
Gepbina Helena, de Vries, Triest
Vertrokken.
17 febr. Sappemeer, van der Veen, Triest

New-Orleans *Aangek.*
16 maart Ellen Stewart, Coffin, Charleston (om voor Rott. te laden)

Boston *Aangek.*
23 maart Thurga Eliza (?), Rotterdam

Triest *Vertrokken*
31 maart Admiraal Graaf v. Heiden, Drent, Rott.

Gibraltar *Aangek.*
27 maart Maria Johanna, v. d. Gaauw, Vlaard.

Lissabon *Aangek.*
31 maart Wicherdina, Degenhard, Amst.

Nantes *Vertr.*
2 april Margrietha Antina, Jager, Liverpool

Belfast *Aangekomen*
4 april Broederschap, Brugts, Rotterdam
5 Verwisseling, Boer, dito

Ayr *Aangekomen*
2 april Sia & Elisabeth, Boerhave, Ibraïla

Liverpool *Aangek.*
4 april Fenna Gerarda, Struik, Rotterdam
In lading.
Wendelina, Hilbrands, Ferrol
Vertrokken.
1 april Felicitas, Wildeboer, Amsterdam
Uit zee terug.
3 Gezina, van Sluis, n. Dantzig bestemd

Bristol *Aangek.*
4 april Balmoral (st.), Rott.

Carlisle *Aangek.*
1 april Wilhelmine, Meijer, Sables d'Olonne

Falmouth *Aangek.*
5 april Janke Schuringa, Brouwer, Girgenti

Portsmouth *Binneng.*
3 april Gezina, Bekkering, Londen n. Konstant.
4 april Meika Jacoba, Huininga, Duinkerken naar Liverpool

Deal *Binnengel.*
5 april Anna Elizabeth, Schrikkema, Hamburg naar Rio-Janeiro
Barteld Herman, Rasker, Newcastle n. Sevilla

Londen *Uitgekl.*
4 april Ida, Wolkammer, Memel
In lading.
Heidewiga Regina, Pekelder, Gothenburg

Gravesend *Aangek.*
5 april Antje Jansen, Stomp, Marstandr

Hull *Vertr.*
3 ap. Tecla Johanna, Croon, Koningsb.
4 Gesina Mensinga, Vlas Pot, dito

Hartlepool *Aangek.*
2 april Tjapko Schuringa, Drent, Groningen
Vertrokken.
4 Ottolina, Prange, Singap.
Robertus Hendrikus, Mulder, dito

Sunderland *Aangek.*
1 april Deux Louis, Bérigot, Schiedam
Marie Mélanie, Stephanie, dito
2 Gezina Hendrika, van Wijk, Amst.

Seaham *Aangekomen*
1 april Gaston, Barlot, Rott.

Shields *Aangek.*
4 april Gezina Wilhelmina, Dokman, Amst.

Clyde *Aangek.*
4 april Alkmaar, Pitt, Surin.

Boness *Vertr.*
1 april Baudina, v. d. Gaast, Harlingen

Antwerpen *Vertr.*
5 april Christina, Staal, Memel

Helgoland *Binneng.*
2 april Regina, de Boer, Wezer n. Amst. (wegens stormweder)

Travemunde *Vertr.*
3 april Cornelia Jacoba, v. d. Meer, Oostzee

Stettin *Aangek.*
1 april Verwachting, Gnodde, Bremen

In de **Sond** *Aangek.*
1 april Marius, Hemmes, Prestoe n. Goole
Aldershof, Dijkstra, Londen n. Dantzig
Ned. kofschip G R n.º 53 (Gesina, Blouw)
—o—

Ostende 4 april. Gisteren avond is door de Belg. vischschuit Vriendschap (n.º 85) alhier aangebragt de equipage, bestaande uit 7 man, van den Franschen schoener Adèle & Pascaline, kapit. le Drion, met rogge van Redon n. Antwerpen, op 10 mijlen afstands van de Goeree gezonken.
—o—

5 april. De wind te **Falmouth** stil; te **Deal** W.
—o—

Gepraaid:

Den 22 febr., op 4º NB. en 22º WL., Wilhelmina Catharina, Kiel, v. Lissabon n. Rio-Grande.

Den 22 febr., op 1º 40′ NB. en 26º 47′ WL., Graaf van Heiden Reinestein, J. Wamsteker, v. Amsterdam n. Batavia; alles wel aan boord.

Den 23 febr., op 3º NB. en 23º WL., Antoinette, J. M. de Winter Jr., van Cadix naar Monte-Video.

Den 1 maart, op 6º 9′ ZB. en 15º 25′ WL., Margaretha Johanna, L. P. Wassenaar, v. Java n. Amsterdam.

Den 5 maart, op 4º 48′ NB. en 22º 10′ WL., de Vrede, J. L. ter Bruggen, v. Tjilatjap n. Rotterdam.

Den 8 maart, op 2º 40′ NB. en 20º 38′ WL., Bantam, B. G. van der Bolck, van Tjilatjap naar Rott.

Den 1 april, bij de Sorlings, Canton, Thomkins, v. Amst. naar Savannah.

Door kapitein H. C. Löschen, van Batavia in Texel binnen:

Den 21 jan., op 35º 22′ ZB. en 22º 45′ OL., Duiveland, J. C. Viersma, van Java n. Amsterdam.
—o—

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 7 april: 1ste getijde 5 ure 56 min.; 2de getijde 6 ure 20 min.

Arnhem. Waterhoogte 5 april 1.76 el.

Keulen. Rijnhoogte 5 april 8 v. 1 d. Rijnl.

Beursberigten.

LONDEN den 5 April.

3 pc. Cons. cont.	95½ a 95⅝	3 pc. Peru....	72½ a 73½
id. id. op tijd	95⅝ - 95⅞	4½ pc. id. Urib.	83 - 85
5 pc. Oostenrijk	70 - 75	id. te New-Y.	81 - 83
4½ pc. België..	98 - 100	3 pc. Portugal.	45 - 46
5pc. Braz. 1824	102 - 103	5 pc. Rusland.	110 - 112
id. 1829/39....	101 - 103	4½ pc. idem...	99 - 101
id. 4½ pc. 1852	94 - 96	3 pc. Spanje...	44 - 45
idem 1858.....	94¼ - 94¾	1½ pc. idem...	30½ - 31
6 pc. Buen.-Ayr	79 - 81	idem Amort...	8½ - 9½
6 pc. Chili....	102 - 104	id. Cert. Coup.	5 - 5½
3 pc. idem....	73 - 76	5 pc. Sardinië.	81 - 83
5 pc. Denemark	100 - 102	6 pc. Turkije..	92¾ - 93¼
3 pc. idem...	84 - 87	idem Nieuwe..	78¾ - 79¼
2½ pc. Holland.	64½ - 65½	4 pc. idem....	102¾ - 103¼
4 pc. idem....	101zondcoup	5 pc. Venezuela	42½ - 43½
Ecuador......	16¼ - 16¾	idem Uitgest..	17 - 17½
id. Land-warr.	5½ - 6	WisselAmst. krt.	11.15 a 15½.
2½ pc. Granada.	19½ - 20½	idem 3 m.....	11.17 - 17½.
d. Uitgestelde	5¼ - 5¾	id. Parijs kort....	25. 7½ - 12½.
3 pc. Mexico.	21½ - 22	idem 3 m.....	25.30 - 32½.
4½ pc. Peru...	91 - 92		

Binnenlandsche fondsen waren heden flaauw en buitenlandsche nagenoeg onveranderd.

AMSTERDAM den 6 April.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl.,...	Werk. Schuld 2½ pCt.		63 11/16	64	64
„	dito dito 3	„	76	76 3/8	76 3/8
„	dito dito 4	„	98 1/4	98 5/8	98 9/16
„	Amort-Synd...3½	„			
„	Handel-Maats. 4½	„	142	142 1/4	
„	O. I. Leening 4	„	97 1/2	97 3/4	
„	Loen. Holl. Sp. 4½	„			
„	Rijn-Spoorw...4½	„	100		
„	Maats. v. Weld. 4	„			
België,...	Cert. Rothsch. 2½	„	52 1/8		
Frankrijk,	Certificaten....3	„	63 3/4		
Spanje,..	Buitenlands...1½	„	30 1/4	30 5/16	
„	dito 3	„	43 7/8	43 15/16	
„	Binn. a ƒ 60063	„	40 1/4	40 5/16	40 5/16
„	Amort. Schuld........				
„	Bew. v. Coup..........		5		
Portugal,	Oblig. ....3 pCt.		45 3/16	45 1/4	
„	dito 1856/57..3	„	44 5/8	44 11/16	44 5/8
„	dito Uitgest...				
Rusland,	Obl. Hope en C. 5	„	103 3/4	103 7/8	103 7/8
„	dito 1828/29..5	„	102		
„	Cert. 1831/33..5	„			
„	dito 1840......4	„	85 1/4	85 5/16	
„	dito Stieglitz..4	„	85 3/4		
„	dito d.° Nieuwe 5	„			
„	dito d.° 1855 N. 5	„	101 1/8	101 1/4	101 1/4
„	dito te Londen 4½	„	97		
„	dito v. Assign. 6	„			
„	Inschr. dito ...6	„			
Polen,....	Aand. 1835..........	ƒ	155 3/4		
„	Obligatien......4 pCt.		80 3/4		
Oostenr.,	Obl. Goll en C. 5	„			
„	dito dito 4	„			
„	dito Met. Oude 5	„	62	62 3/8	62 3/8
„	dito N. te Ams. 5	„	74	74 5/8	74 1/2
„	dito Nat. Met. 5	„	65 1/16	65 3/8	65 7/16
„	dito Metall......2½	„	32 9/16	32 13/16	32 13/16
„	Wen. Ad. ƒ 250 4	„ ƒ	300		
Brazilië,	1824, £ 100..5	„	99 1/4		
Equador,	£ 100.........1	„	16 9/16		
„	Onbepaalde....1	„	16 5/16		
Venez.,...	Obligatien......5	„			
„	Uitgestelde 2½	„	16 13/16		
Grenada,	Obligatien......2½	„	17 5/8	17 7/8	
„	Uitgestelde		5 1/2	5 5/8	
Mexico,...	Obligatien.......3	„	20	20 1/8	20 1/8
„	dito Onbep. ...3	„			
Illinois	7	„	81 1/4		

Handel-Maatschappij, Leening 1858, 4 pc., 100 3/16. Rusland, Cert. Adm. te Hamburg, 5 pc., 98 7/8; dito Spoorw. Aand., 5 pc., 73 1/4; dito volgefourn., ƒ 234 a ƒ 234 1/2. Weener Bankactien ƒ 928 a ƒ 930, Brazilië, 1829, £ 100 5 pc., 98 7/8. Philadelphia, bij Rothschild, 6 pc., 82 3/4. Griekenland, 1825, 5 pc., 31 3/16 a 3 7/8. Landwarrants 5 1/4.

Belening 3 pc. Prolongatie 3 pc. Disconto 3 pc.

Tot verbeterde koersen waren Hollandsche fondsen zeer gewild; in vreemde leverde de markt weinig belangrijks op; alleen in Oostenrijksche vertoonde de handel, tot iets verhoogde prijzen, eenige levendigheid.

Laatste prijzen ten 5 ure: Holland, 2½ pc., 64. Spanje, 1½ pc., 30¼ a 5/16; dito Binnenl., 3 pc., 40 5/16. Oostenrijk, Metall., 5 pc., 62 3/8; dito Nation., 5 pc., 65½.

ROTTERDAM den 6 April.

			l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl...	Werk. Schuld 2½ pCt.		63 5/8		
Spanje,..	Obl. 3 nu.....1½	„	30 3/8	30 7/16	
„	Binnen. a 6/m. 3	„	40 1/8	40 3/16	
Portugal,	dito 1856/57..3	„	44 3/4		
Rusland,	dito dito 1854.5	„	97 3/8		
„	dito dito 1855 5	„	101 1/8	101 1/4	101 1/8
Oostenr.,	Metalliek.......2½	„	32 13/16	32 7/8	
	[illegible]		31 1/4		
„	dito Oude.......5	„	62 1/8	62 3/8	62 1/8
„	Nationale.......5	„	65 1/4	65 1/2	65 1/4
Griekenl.	Coupons.........		17/32		

Onze fondsenmarkt was aanvankelijk vast gestemd, doch verflaauwde ten slotte met eenigen handel in Spaansche en Oostenrijksche fondsen.

Het Commité der Effectenhandelaren
H. A. MARCELIS, Secretaris.

Laatste prijzen ten 3 ure: Ned. Werk. Schuld, 4 pc. 98. Portugal 1856/57, 3 pc., 44 11/16. Rusland Spoorw. Aand. ƒ 235. Oostenrijk, Metalliek 2½ pc. 32¾; dito Nationale 5 pc. 65¼ a 65⅜, gebl. 65⅜.

Illinois Spoorweg-Maatschappij.

Daar de $ 3,000,000 Freeland-bonds in Sept. 1860 vervallen en de maatschappij voor de betaling daarvan geene nieuwe leening tot bezwarende bepalingen wil sluiten, heeft zij de aandeelhouders het volgende voorgesteld:

1°, de op de actien nog uitstaande 40 pCt., hetzij in geld of in Freeland-bonds te voldoen, waarvoor zij actien bekomen, welke jaarlijks 4 pCt. interest geven tot dat de maatschappij twee jaren achtereen minstens 4 pCt. dividend zal hebben uitgedeeld. Zoodra een dividend van minstens 4 pCt. is verkregen, leveren de aandeelhouders de bij hunne actien behoorende coutvervallende interest-coupons tegen de betaling der dividenden af. Voorloopig zullen slechts coupons tot den 1 Januarij 1862 worden afgegeven.

2°, de door de betaling van $ 40 per actie inkomende gelden zullen worden gebezigd tot betaling der interesten van de constructie- en Freeland-bonds, alsook tot aflossing der laatsten in het jaar 1860. Door deze aflossing komen de bij deze leening gehypothekeerde landerijen vrij en kunnen ten bate der maatschappij te gelde gemaakt worden. Reeds is daarvan voor $ 2,657,000 verkocht, doch nog slechts een klein gedeelte betaald. Buitendien zijn nog 149,186 acres te verkoopen, welke waarschijnlijk eene som van $ 1,989,000 zullen opbrengen. Dit en de van de bereids verkochte landerijen verkregen $ 2,657,000 zullen eene som uitmaken van $ 4,646,000, welke, met het overschot van de betaling van $ 40 per actie, voor den interest der actien (à 4 pCt.) en der constructie-bonds en tot aflossing der laatsten aangewend zullen worden. Deze bedroegen oorspronkelijk $ 20,000,000, maar zijn door schulddelging reeds tot op $ 18,890,000 gereduceerd.

Door de betaling van 4 pCt. interest van de actien waarop volle $ 100 zijn betaald, zal de thans gevorderde betaling van $ 40 per actie 10 pCt. rente geven.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 6 April.

2 maanden.		Kort.
Londen. .	11.65	11.70
d.° 3/m.	11.62½	—
Parijs . .	55 11/16	56
d.° 3/m.	55 9/16	—
Bordeaux.	55 7/16	55¾
Genua. . .	45¾	—
Livorno. .	39¼	-
Napels . .	78	—
Petersb. .	173½	—
Hamburg.	35⅛	35⅜
d.° 3/m. .	35	—
Antwerp .	—	1
6 weken.		**Kort.**
Frankfort	99¾	—
Augsburg	99	—
Weenen. .	104	—
Triest. . .	103⅛	—

Disconto 3 en 3½ pc.

AMSTERDAM 6 April.

2 maanden			Zigt.	
Londen. .	11.65	p	11.70	g
Parijs. . .	55½	g	56⅛	p
Bordeaux.	55⅝	g	—	g
d.° ½ m.	55¼	g	—	g
Genua . .	45¾	g	—	g
Livorno. .	39	g	—	g
Napels . .	78	g	—	g
Hamburg.	35 3/16	g	35½	g
3 maanden.			**Zigt.**	
Madrid . .	239	g	—	g
Cadix. . .	241	g	—	g
Sevilië . .	238	g	—	g
Bilbao . .	238	g	—	g
Lissabon .	40¾	g	—	g
Porto. . .	40¾	g	—	g
Petersb. .	173	g	—	g
6 weken.			**Zigt.**	g
Weenen ..	104	g	—	g
Augsburg	99	g	—	
Frankfort.	99½	g	—	

Rotterdam ½.

Handelsberigten.

ROTTERDAM den 6 April.

SUIKER. Heden zijn afgedaan 2483 kranj. Java per Doelwijk a ƒ ¾ beneden Maart en 192 kranj. Java per Maarten van Rossem a ƒ ½ beneden Maart.

TABAK. Heden werden afgedaan 20 v. Somborn ex Joseph Jones.

SCHIEDAM den 6 April.

GRANEN. Verkocht: Gerst, 133 ℔ Zweeds. ƒ 167 6/w.
MOUTWIJN, per Ned. Vat zonder fust ƒ 15,—,
JENEVER, „ „ „ „ „ - 20,50,
Amst. proef, „ „ „ „ „ - 21,75,
alles zonder de belasting.
SPOELING, per Ketel.............. - 1.—.

AMSTERDAM den 6 April.

RIJST. Uit de eerste hand zijn afgedaan 870 b. Java, per Therese, van ƒ 6¼ a ƒ 6⅜.

Banca TIN. Heden werden 300 blokken tot ƒ 80 verhandeld.

WIJN. Afloop der gisteren avond gehouden veiling van 76 booten Benicarlo, gewas 1856; 26 b. niet geveild, 18 b. verkocht tot £ 48 a £ 48½, 32 b. opgeh. tot £ 48, ca. 7/2 stukken Narbonne gewas 1852 allen merk ss, opgeh. tot £ 56.

GRANEN. Tarwe stil: 130 ℔ N. Groningsche ƒ 225. Rogge. Gedr. prijshoudend; ongedr. flaauw: 119 ℔ Arch. ƒ 159 bij partij; 116 ℔ Petersb. ƒ 155; 125, 126 ℔ Pruiss. ƒ 188, ƒ 190; 123 ℔ Fransche ƒ 166. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad lager afgegeven. Op 9 v. Olie te leveren: in April £ 67; in October £ 61½. Raapolie slap; op 6/w. ƒ 38¼; Vlieg. ƒ 37; Bombay ƒ 36; 1 Mei ƒ 35¾ a ƒ 36; 1 Sept., Oct., Nov. en Dec. ƒ 35 ƒ 35¼. Lijnolie onveranderd; op 6/w. ƒ 31; Vlieg. ƒ 29¾; 1 Mei ƒ 29¾; 1 Sept. ƒ 30¾ a ƒ 31; 1 Oct., Nov. en Dec. ƒ 31 a 31¼. Hennepolie op 6/w. ƒ 35¼; Raapkoeken per 1040 stuks ƒ 70 a ƒ 73. Lijnkoeken per 104 stuks ƒ 10 a ƒ 12.

VEE. Kalveren 1e kwaliteit ƒ 90 a ƒ 60, 2e kwal. ƒ 70 a ƒ 40, 3e kwal. ƒ 50 a ƒ 30; Schapen ƒ 30 a ƒ 22; Varkens 48 a 44 c. per N. ℔.

GRONINGEN den 5 April.

GRANEN enz. De aanvoer was heden weer beperkt. Tarwe was tot goed vorige prijzen wel te plaatsen: 127 a 130 ℔ Ommel. Roode ƒ 7 a ƒ 7.20, ƒ 7.40 a ƒ 7.60; 127 a 130 ℔ Oldamm. dito ƒ 6.80 a ƒ 6.90, ƒ 7.20 a ƒ 7.30; 127 ℔ Ommel. Witte ƒ 7.25 a ƒ 7.50. Rogge ruimde tot eene verhooging van 20 c. coulant op: 116, 120 a 123 ℔ N. Inlandsche ƒ 5.05, ƒ 5.35 a ƒ 5.65. Boekweit heeft goed de vorige prijzen opgebragt: 113 ℔ Grijze Zand ƒ 4.85; 113 a 116 ℔ Zwarte dito ƒ 4.65 a ƒ 5.05. Gerst. Winter bij geringer aanvoer tot vorige prijzen coulant opgeruimd; Zomer en Knobbe bijna niet aan: 99, 103 a 107 ℔ Winter ƒ 3.80 a ƒ 3.85, ƒ 4.10, ƒ 4.15 a ƒ 4.40, ƒ 4.45; 99 ℔ Zomer ƒ 3.80, ƒ 3.85. Haver. Dikke Brouw was als voren goed te plaatsen. Witte Voer 10 c. lager, terwijl Zwarte Voer 10 c. meer heeft opgebragt: 78, 82 a 85 ℔ Dikke Brouw ƒ 3.70, a ƒ 3.75, ƒ 3.95 a ƒ 4.20. 65 a 68 ℔ Witte Voer ƒ 2.90, ƒ 3.10 a ƒ 3.15; 68, 72 a 75 ℔ Zwarte dito ƒ 3, ƒ 3.20 a ƒ 3.40. Paardeboonen meest als voren, zijnde van ƒ 6.60 tot ƒ 7 besteed; enkele puike partijtjes ƒ 7.10 a ƒ 7.20. Gort wederom iets lager afgegeven: Grove ƒ 6.60 a ƒ 6.90. Puik ƒ 7 a ƒ 7.40. Parel per 100 Ned. ℔ ƒ 9 a ƒ 14. Koolzaad genoegzaam niets in omgegaan. Raapolie 36, ƒ 36.25 a ƒ 36.50. Lijnolie ƒ 28 a ƒ 28.50. Raapkoeken ƒ 80 a ƒ 85. Lijnkoeken ƒ 10 a ƒ 11.

LONDEN den 4 April.

SUIKER. Sedert vrijdag is het artikel meer gevraagd maar de prijzen zijn onveranderd. Zaturdag zijn verkocht 50 v. Cuba tot 39/9; 220 k. Havanna tot 49/; eene lading van 3600 b. blank Pernau tot 29/ en eene dito van 2550 b. dito tot 23/9. — KOFFIJ zeer gevraagd en men betaalde vaste prijzen. Plantation Ceylon bedong 79/ a 80/. Eene lading van 2400 b. good first Rio is tot 49/9 verkocht. — THEE zeer stil. Ord. Congo 13½. — RIJST meer gevraagd met vaste prijzen. 4000 balen Moulmein zijn verkocht tot 8/3; 2000 b. Madras tot 7/6 a 8/6; 200 b. Java tot 7/6; 500 a 600 b. beschadigde dito en 4000 b. Necransie tot 8/3 en verscheidene partijen Bengaal tot vaste prijzen. Voorraad 81.127 tons. — KATOEN stil maar vast. — SALPETER. Zaturdag was de markt zeer vast en werden verkocht 850 b. tot 39/6 a 40/ en 1000 b. Bengaal op levering tot 37/6 a 38/. Engelsch geraffin. 43/6 a 44/. Voorraad 3400 tons. — LIJNZAAD stil maar onveranderd. 300 kw. bedongen 49/3 a 50/ en 2300 kw. Koolzaad 36/ a 57/. — METALEN. Schotsch IJzer flaauw, 52/6. Zink. 25 tons zijn verkocht tot £ 22.10. Tin vast. Banca 134/. — OLIEN vaster; tot 29/ zijn koopers; te Hull 25/6. Amerik. Terpentijn- 43/ met verkoopers. Andere soorten onveranderd en zonder handel. — TALK. De markt is vast maar de prijzen zijn iets lager. Men noteert: P Y C disp. 53/3; April 53/; April/Junij 52/9; Oct./Dec. 53/6.

LONDEN den 5 April.

KOFFIJ. Men betaalde zeer vaste prijzen. Omzet 211 v. en 163 b. tot 71/6 a 79/; 93/2 b. Mocka tot 83/6 a 90/6 en 869 b. Singapore tot 54/ a 65/6. — Van COCHENILLE vonden 120 b. nemers tot betere prijzen. — SUIKER. 4640 b. Mauritius bedongen 33/ a 47/; 800 b. Benares 43/ a 44/; 1666 b. Madras gedeeltelijk 30/6 a 32/6 en 7071 b. Siam, gedeeltelijk 40/6. — SALPETER. 200 b. Bengaal vonden nemers tot 38/ a 40/6.

ANTWERPEN den 5 April.

KOFFIJ. De markt is zeer vast. In de eerste hand is zeer weinig voorraad en men vraagt hooge prijzen. In de tweede hand zijn eenige 100de b. afgedaan. — GRANEN. De markt is zeer stil. Van Odessa Haver zijn 600 hect. tot fr. 18¾ verkocht. — SUIKER. Men meldt ons den verkoop van 25/m. kil. geraffineerd. — CACAO. 63 b. Guyaquil vonden nemers tot geheimen prijs. Hiermede is onze voorraad opgeruimd.

HAMBURG den 5 April.

KOFFIJ zeer vast. Omzet 3000 b. Indien de voorraad grooter ware zou de omzet ook belangrijker geweest zijn. — ZINK en GRANEN stil en zonder handel. — RAAPOLIE per Mei 24. 8, per Oct. 23. 12.

BOMBAY den 12 Maart

KOFFIJ. Amerik. is sedert ons laatste berigt veel vaster geworden en daar er zeer veel kooplust is, zijn de prijzen gerezen; vooral sedert 3 dagen is de verhooging belangrijk ten gevolge der Engelsche berigten van 10 februarij; ook de berigten van China zijn gunstig en de meeste inkoopen werden daarvoor gedaan. — ZADEN. Olie- zijn niet geanimeerd. Lijn- is gedaald en de omzet bepaalde zich bij 23/m kw. tot Rs. 4.10. Van Kool- zijn afgedaan 20/m kw. tot R. 4.13 a 5.2. Door de verminderde aanvoeren sedert eenige dagen is het artikel veel vaster geworden. Sesam- R 24½, omzet 7000 cand. — Voor WOL is meer kooplust en de prijzen van dit artikel zijn hooger. De voorraad wordt op ca. 6000 kand. geschat. — KOFFIJ. Van Malabar zijn afgedaan 6000 kw. tot R. 8½ a 8¾ en 1000 kw. op levering tot R. 8¼. In Mokka ging niets om. — SALPETER een weinig vaster, 1000 b. zijn afgedaan tot R. 13½ a 14¼ en 1600 b. tot R. 7½ a 9. — VRACHTEN. De markt is iets vaster en men noteert Engeland 37/6 a 40/. KOERS op Londen 6 maanden zigt 2/2 a 2/2¼.

Advertentien.

Gedrukt en uitgegeven bij
G. en C. A. van Reyn,
te Rotterdam.

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DONDERDAG 7 April 1859, N.° 83.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.

nopens het Wetsontwerp, tot vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik der Spoorwegen.

Door de heeren Thorbecke, Godefroi, Heemskerk, de Kempenaer en Sander is thans uitgebragt, namens de Tweede Kamer, het voorloopig verslag betrekkelijk het wetsontwerp tot vaststelling van bepalingen omtrent het gebruik der spoorwegen. Wij ontleenen aan dat uitvoerig stuk de volgende hoofdpunten:

Bij de overweging dezer voordragt in de afdeelingen der Kamer verklaarden de meeste leden met genoegen daarvan kennis te hebben genomen. Men trof hier eene omwerking aan van het in de vorige Zitting behandeld wetsvoorstel ter bevordering van het veilig verkeer langs de spoorwegen, bij welke omwerking de Regering, gelijk zij zelve in hare Memorie van Toelichting te kennen geeft, zich de wenken en opmerkingen ten nutte heeft gemaakt, in het voorloopig verslag over het vroegere ontwerp medegedeeld. Inderdaad stak de nieuwe voordragt, wat geheel haar zamenstel, en inzonderheid de volledigheid der daarin opgenomen voorschriften betreft, gunstig bij de vorige af. In twee der afdeelingen werd echter de bedenking gemaakt, dat de Regering thans bepalingen in de wet heeft opgenomen, die daarin niet te huis behooren. Eenmaal zich voorgesteld hebbende om het Staatstoezigt op de spoorwegen te regelen en dus eene politiewet voor dat bepaalde onderwerp te leveren, had zij, naar deze meening, binnen dat terrein moeten blijven, zonder een ander te betreden, tot zekere hoogte vreemd aan het doel van zoodanige wet. Nogtans zijn hier de voorschriften betrekkelijk het Staatstoezigt met andere vermengd, die de voorwaarden betreffen, waarop concessie voor den aanleg van spoorwegen verleend moet worden. Op deze bedenking werd echter geantwoord, dat, ofschoon uit een zuiver logisch oogpunt de weglating uit dit wetsontwerp van de bepalingen, die voorwaarden van concessie betreffen, zich misschien zou aanbevelen, die weglating weinig strooken zou met de bestaande behoefte en het belang der zaak. In afwachting toch van zoodanige nadere wet mogen in het publiek belang de verpligtingen der spoorwegondernemingen, die men hier meer bepaald op het oog heeft, niet ongeregeld blijven.

Voorts werd door eenige leden beweerd, dat de tegenwoordige wet, ook voor zoover zij bloot het Staatstoezigt betreft, te ver gaat; zoo zelfs, dat de daarin vervatte politie-voorschriften ontaarden in een mede-beheer der Regering over de geconcedeerde spoorwegen en de daarop te verrigten dienst. Volgens onderscheidene in de wet opgenomen bepalingen worden de spoorwegondernemingen verantwoordelijk gesteld voor handelingen der Regering, aan de bestuurders dier ondernemingen vreemd, of die hun opgelegd worden. Het gevolg zou zijn, dat de ondernemers geheel het toezigt aan de Regering zouden overlaten, waardoor dan toch waarlijk het belang der openbare veiligheid niet zou worden bevorderd. Deze bedenkingen bleven van de zijde der meerderheid niet onbeantwoord. Naar haar inzien kon het als onbetwistbaar worden aangenomen, dat het toezigt op de spoorwegen thans hier te Lande veel te wenschen overlaat, ja zelfs als nietig te beschouwen is. De overtuiging daarvan is bijna een volksgevoelen geworden. De klagten over willekeurige handelwijze, vooral van de Rhijnspoorwegmaatschappij, met opzigt tot het loopen en de inrigting der treinen en tot karigheid in het gebruik van wachters en conducteurs, zijn zeer menigvuldig. Ook wordt van tijd tot tijd, te regt of ten onregte, het vermoeden geopperd, dat aan den bouw onzer spoorwegen allengs veel begint te ontbreken. Ten gevolge van een en ander en van het uitzigt op den aanleg van nieuwe spoorweglijnen, bestaat aan eene wet op de politie der spoorwegen dringende behoefte, en is het oogenblik voor de regeling dezer zaak gunstig. Dat nu zoodanige regeling niet zonder streng Regeringstoezigt plaats kan hebben, vloeit, meende men, uit den aard der zaak voort. Administrative handelingen van de bestuurders der spoorwegdiensten kunnen, evenzeer als het verzuim daarvan, de openbare veiligheid in gevaar brengen. Evenzoo is voor die openbare veiligheid streng toezigt op het inwendige der dienst noodzakelijk, en mag dus de regeling dier dienst niet aan de maatschappijen worden overgelaten.

De meeste bezwaren tegen het knellend karakter van het voorgedragen toezigt vervallen van zelf, zoodra men zich met opzigt tot den aard der spoorwegondernemingen op het juiste standpunt plaatst. Er heerscht omtrent dit punt maar al te veel misverstand. Eene spoorwegonderneming is geen tak van particuliere industrie, die naar de willekeur van den ondernemer kan worden uitgeoefend. Zij is integendeel een tak der publieke dienst, waarvan de zorg door den Staat bij de concessie aan eene bijzondere vereeniging wordt toevertrouwd. De Maatschappij treedt op in plaats van den Staat, en laadt door het aannemen der concessie de verpligting op zich, om even zorgvuldig en getrouw in de publieke dienst te voorzien als de Staat zou doen, wanneer hij die zelf voor zijne rekening nam. Van daar een naauwkeurig Regeringstoezigt en velerlei oogenschijnlijk strenge en belemmerende bepalingen. Van daar ook dat de Staat, als hem geen ander dwangmiddel overblijft om de ondernemers bij hunnen pligt te houden, in de plaats der Maatschappij treedt en de exploitatie van den weg aan eene andere vereeniging opdraagt. Dit regt van naasting is geene bij de tegenwoordige wet ingevoerde nieuwigheid; het komt in de tot nu toe hier te Lande verleende concessiën voor en vindt ook in de Fransche en Duitsche eene plaats. Voor de toekenning daarvan bestaat dezelfde reden, waarom van oudsher het regt der Regering is erkend, om de concessiën van andere openbare middelen van vervoer, bij het niet vervullen der opgelegde verpligtingen, in te trekken. Strenger Regeringstoezigt en krachtiger zorg voor de belangen van het publiek worden te meer tegenover de spoorwegondernemingen vereischt, omdat haar bestaan zonder uitoefening van een monopolie niet denkbaar is.

Wat de artikelen betreft, komen de voornaamste opmerkingen op het volgende neder:

Bij de overweging van art. 2 heerschte het gevoelen, dat het artikel zoodanig gewijzigd worden moest, dat de aansprakelijkheid der spoorweg-onder- toegebragt, versterkt wierd. Met dat doel moesten hier niet de bestuurders der spoorwegdiensten, maar de onderneming zelve worden genoemd, zoodat, waar de weg aan eene naamlooze vennootschap behoort, die maatschappij, of waar bijzondere personen de exploitatie voor eigen rekening drijven, deze personen aansprakelijk wierden gesteld.

Bij art. 4 werd teruggekomen op de aanmerking, dat de hier voorkomende bepaling omtrent het dienstreglement de wijze van exploitatie van elken spoorweg afhankelijk maakt van de Regering, en dat dien ten gevolge de ondernemers verantwoordelijk zullen worden voor maatregelen, die niet van hen zijn uitgegaan. Men voegde er thans nog bij, dat langs dezen weg aan de spoorweg-ondernemingen aanzienlijke kosten kunnen worden opgelegd. Het antwoord was, dat niet van de onderstelling kan worden uitgegaan, dat de Regering onredelijke eischen doen zal. Veeleer laat zich aannemen dat de spoorweg-ondernemingen uit karigheid of winzucht de dienst op eene wijze regelen zullen, waardoor de openbare veiligheid niet genoegzaam verzekerd is. De ondervinding heeft met opzigt tot sommige der bestaande spoorwegdiensten geleerd, dat voor zulk eene beduchtheid grond bestaat. Daartegen behoort te worden gewaakt, en het beginsel der goedkeuring van het dienstreglement door de Regering is dus allezins aannemelijk.

Bij art. 8 wordt aan de bestuurders der spoorwegdiensten de verpligting opgelegd, om, wanneer de Regering staking der dienst beveelt, voor het vervoer van personen en goederen in de rigting van den spoorweg te zorgen. Maar hoe nu, vroeg de Kamer, wanneer de bestuurders zelve eene staking noodig keuren? In dat geval van vrijwillige staking behoort op de bestuurders althans geene mindere verpligting tot vervoer van personen en goederen te rusten. Eene andere vraag is het misschien, of indien de staking der dienst het gevolg is van overmagt, zoo als van overstrooming en dergelijke, ook dan nog door de bestuurders in den uitgebreidsten zin voor het vervoer moet gezorgd worden. Ook die vraag echter schijnt in de wet niet onbeantwoord te moeten blijven.

Het tweede hoofdstuk draagt tot opschrift: „*van het toezigt op de spoorwegdiensten.*" Nu werd de vrees geopperd, dat dit opschrift en sommige der in het hoofdstuk voorkomende bepalingen de grenzen van het zoo noodzakelijk toezigt op al wat de spoorwegen betreft te veel kon beperken. Toezigt op de *spoorwegdienst* brengt, als men het woord naar zijne gewone beteekenis opvat, geenszins noodzakelijk toezigt op den weg zelven en op het bedienend personeel mede. Intusschen mogt, zoo de wet goed zal werken, dit laatste geenszins uit het oog worden verloren en moet, ook blijkens de verkregen ondervinding, worden gewaakt, dat de spoorweg-ondernemingen niet uit verkeerde zuinigheid zich met een te klein personeel behelpen, waaruit eenmaal noodlottige gevolgen voor de openbare veiligheid konden voortspruiten. Naar dit gevoelen ware het alzoo beter, in dit opschrift ook van de wegen en het dienstdoend personeel te spreken, en dan in verband daarmede in art. 9 der wet te bepalen, dat de regelen voor het toezigt zich mede daartoe uitstrekken.

Over het algemeen had men met genoegen gezien, dat de Regering bij art. 9 het beginsel heeft aangenomen, dat ook deskundigen, die geene ambtenaren zijn, met het houden van het toezigt kunnen worden belast. Intusschen heeft de met dat doel gebezigde, zeer algemeene uitdrukking van: „*aan te wijzen personen*" bij sommigen de bedenking doen ontstaan, dat daardoor de waarborgen voor een goed toezigt, hetwelk de spoorweg-ondernemingen niet noodeloos drukt en bemoeijelijkt, al te zeer wierden verzwakt. Aan de toezigt houdende personen wordt bij deze wet groote magt toegekend. Het is van belang zorg te dragen, dat van die magt geen misbruik worde gemaakt. Een ambtenaar heeft altijd zekere mate van verantwoordelijkheid. Een individu zonder ambtelijk karakter kon daarentegen jegens de spoorweg-ondernemingen een geheel willekeurig gezag doen gelden. Op deze bedenking werd geantwoord, dat indien aan het toezigt zoodanige organisatie gegeven wierd als men wenschelijk en noodzakelijk rekende, niet slechts dit bezwaar, maar alle vrees voor verkeerde uitoefening verdwijnen zou.

Men gaf daarom in bedenking om het toezigt te doen uitgaan van een technisch comité, zamengesteld deels uit ingenieurs, deels uit mannen, die eene hooge plaats in onzen handelsstand bekleeden of in het algemeen als uitstekend deskundig in hetgeen de spoorwegen en hunne exploitatie betreft te beschouwen zijn. In eene afdeeling wilde men de regelen, naar welke het toezigt uitgeoefend wordt, vastgesteld hebben bij eenen algemeenen maatregel van inwendig bestuur. Andere leden keurden het beter aan het denkbeeld te blijven vasthouden, dat die regelen door van de Regering uitgegane instructiën worden omschreven.

In art. 11 zagen verscheidene leden groot bezwaar. Wanneer de personen, met het toezigt belast, buiten de bestuurders om, van de ondergeschikte beambten en bedienden bij elke spoorwegonderneming inlichtingen en opgaven kunnen vragen, en die beambten en bedienden, bij het niet dadelijk voldoen aan de vraag, zich aan de veroordeeling tot geldboete blootstellen, wordt, meenden deze leden, de zedelijke kracht van het bestuur van den spoorweg gebroken. Een tweede hoofdbezwaar tegen het artikel lag daarin, dat de aard der te vragen inlichtingen en opgaven volstrekt niet omschreven wordt.

In het oog van andere leden heerschte in de voorstelling der strekking van het artikel vrij wat overdrijving. Men moest eene rationele uitvoering onderstellen, en kon daarvan te meer zeker zijn, als het denkbeeld der instelling van een technisch comité van toezigt door de Regering omhelsd wierd. Er is geen twijfel aan, dat, al blijft het tegenwoordig artikel onveranderd, het Staatstoezigt in den regel alleen met de bestuurders der spoorwegdiensten in aanraking zal zijn. Er kunnen echter gevallen voorkomen, waarin het raadplegen der bestuurders te veel tijd zou kosten, en het Staatstoezigt dus zijne aanvragen aan de dienstdoende beambten rigten moet, bijvoorbeeld aan den ingenieur der Maatschappij of aan dezen of genen stations-chef.

Met opzigt tot artikel 12 heerschte een soortgelijk verschil van gevoelen als omtrent art. 11. In het oog van sommigen was de bepaling, dat het Staatstoezigt oordeelt over hetgeen „*tot instandhouding van den spoorweg en van de dienst*" behoort te worden gedaan, te ruim gesteld. Onder dat woord *instand-* toezigt zou bij voorbeeld op grond daarvan kunnen vorderen, dat het terrein bij de stations overdekt wierd. Het geldt daarbij de kas der onderneming, en deze moet niet, omdat een enkel persoon dit noodig oordeelt, met uitgaven van weelde worden bezwaard. Op deze bedenkingen werd geantwoord, dat de uitdrukking: „*instandhouding van den spoorweg.*" wel verre van te veel omvattend te zijn, bescheiden kan worden genoemd. Wierd hier alleen van de veiligheid van het verkeer gesproken, het toezigt zou zich niet op zoodanige wijze kunnen doen gelden, als deze wet wil en in het algemeen belang wenschelijk is. Er waren dan ook leden, die de bepaling, in plaats van meer beperkt, ruimer wilden hebben gesteld. Ten slotte kwamen de meeste leden daarin overeen, dat de instelling van een comité van toezigt de goede werking van het artikel zou verzekeren, en de daartegen geopperde bezwaren meerendeels van zelf doen verdwijnen.

In art. 15 zagen sommige leden eene bron van groote verkeerdheid en willekeur, want van één enkel met het toezigt belast persoon zal het afhangen om eene plotselinge staking van de dienst te doen plaats hebben, waardoor eensdeels aan de onderneming belangrijke schade wordt toegebragt, anderdeels groote ongelegenheid geboren wordt voor het publiek en voor allen die met den spoorweg in betrekking staan. De overige leden achtten het aannemen van een ander beginsel, als in art. 15 was uitgedrukt, niet wel mogelijk. Er is dáár sprake van het ontstaan van oogenblikkelijk gevaar. De bestuurders van de spoorwegdienst kunnen daarvoor blind zijn, en dan is onmiddellijke voorziening van Staatswege onvermijdelijk noodig.

Naar veler oordeel behoorde art. 21 eigenlijk in eene wet op de concessien te huis en was zij voor de bestaande spoorwegdiensten uitermate bezwarend. Het vestigen toch van nieuwe stations kan zulk eene spoorwegdienst tot groote kosten noodzaken, die, waar de weg geenerlei Rijks onderstand geniet, uitsluitend op de ondernemers of op de aandeelhouders nederkomen. De Regering zou dus, indien zij op eene ruime wijze van de hier haar voorbehouden bevoegdheid gebruik maakte, over de beurs van bijzondere personen beschikken en aan eene tot dusver bloeijende onderneming eenen finantiëlen ondergang kunnen berokkenen. In elk geval wilde men art. 21 in het 2de lid van art. 58 opgenomen, en dus bij het toepasselijk verklaren op de bestaande spoorwegdienst aanspraak op schadeloosheid erkend hebben. Andere leden stemden die aanspraak op schadeloosstelling, althans in eenen algemeenen zin, voor dit geval niet toe. Hier, zooals overal, waar het de regeling der spoorwegdiensten betreft, moet voor de Regering het algemeen belang het rigtsnoer zijn en mogen de ondernemers niet vergeten, dat zij namens den Staat in eene publieke dienst voorzien. Nu is de bepaling der punten, waar stations gevestigd zullen zijn, eene zaak van overgroot gewigt, die de Regering nimmer geacht kan worden voor goed uit de handen te hebben gegeven. Geheel het binnenlandsch verkeer hangt van die bepaling af. Al heeft zij eenmaal plaats gehad, kunnen nieuw opkomende behoeften tot het brengen van wijziging daarin noodzaken. Dit zullen intusschen wel uitzonderingsgevallen zijn, en het wetsartikel moet dus geacht worden meer uitsluitend op toekomstige spoorwegen te slaan.

Bij art. 22 werd de vraag geopperd of niet enkel het kleinst getal der dagelijksche treinen, maar ook het kleinst getal van de rijtuigen van elke klasse, dat tot elken trein behooren moet, door den Minister moest worden bepaald. Het voorbeeld werd aangehaald, dat tot eenen trein op den Rhijnspoorweg slechts één rijtuig van de tweede klasse behoorde, met het kennelijk doel om de reizigers te dwingen in rijtuigen van de eerste klasse plaats te nemen. Zulke misbruiken behooren te worden voorgekomen.

Art. 23 geeft aan de Regering de bevoegdheid tot verlaging van tarieven, die aan ondernemers aanspraak op schadevergoeding van Staatswege geeft. Geene andere aanleiding tot zoodanige verlaging laat zich uitdenken, dan dat de Regering, op het door België gegeven voorbeeld, de vrachtprijzen der goederen mogt willen verlagen om onzen doorvoerhandel tegen vreemde mededinging te beschermen. Zoo iets echter zou men ten sterkste moeten afkeuren. Het zou geenszins een maatregel zijn door de Regering in het algemeen belang genomen; maar een beschermende maatregel ten behoeve van eenen bepaalden tak van nijverheid en ten koste van het algemeen. Evenmin als de fabrieknijverheid, moet de handel door een beschermend stelsel worden ondersteund of aangemoedigd. Daarenboven zou de schadeloosstelling, bij zoodanige verlaging der tarieven, als hier waarschijnlijk wordt beoogd, niet wel op eenigzins redelijke gronden te regelen zijn. De leden, die deze bedenkingen in het midden bragten, wilden daarom de tarieven slechts voor een bepaald aantal jaren hebben vastgesteld. Bij die regeling moest het vermoedelijk bedrag der exploitatie-kosten, in verband met eene redelijke winst der ondernemers, de grondslag zijn. Zoo na het verstrijken van den termijn verandering in de tarieven gebragt wierd, moest die verandering steunen op de verkregen ondervinding, dat de oorspronkelijke evenredigheid tusschen de kosten en de bruto opbrengst van de dienst verbroken was. Maar dan kon, bij verlaging der tarieven, ook nimmer de schadeloosstelling de rede zijn.

Bij het vierde hoofdstuk, handelende: „*van het beschikken over de spoorwegen in het belang van 's Rijksdienst*" werd door sommigen de aanmerking herhaald, dat de daarin voorkomende bepalingen in eene wet op de concessien te huis behooren. Zij kwamen op dat punt terug, omdat de bedenking niet enkel den vorm, maar het wezen der zaak betreft. Er worden hier zeer drukkende finantiële bezwaren aan de spoorwegonderneming opgelegd, enkel met het doel om de Staatsuitgaven voor bepaalde takken van beheer te verminderen. Nu kon men zich voorstellen, dat de Staat zulke voordeelen bedong bij nieuwe concessien, vooral wanneer tevens Rijks onderstand voor den aanleg van den weg wierd verleend, en het voordeel dus als een gedeeltelijk aequivalent voor dien onderstand aan te merken ware, maar zulke lasten op te leggen in eenen algemeenen zin, kwam aan deze leden onbillijk en onregtvaardig voor. Kan het daarenboven wel raadzaam worden geacht op een tijdstip als het tegenwoordige, nu de Regering den aanleg van nieuwe spoorwegen krachtdadig bevorderen wil, lasten aan de onderneming op te leggen, die de concessionarissen moeten afschrikken? Dat de lasten toch zeer zwaar kunnen worden, blijkt uit aan welke in der tijd de verpligting tot het do loopen van een nachttrein is opgelegd, blijkbaar alle in het belang van het internationale brieven-vervo welke nachttrein, vermits slechts een hoogst g ring getal reizigers daarvan gebruik maakte, onderneming zeer veel gelds kostte, zond eenige evenredige vergoeding. De overige led deelden niet in deze bezwaren, die, zoo meenden, uit een verkeerd begrip van den aard een spoorweg-concessie voortvloeijen, en van zelf ve dwijnen, wanneer men zich eene concessie niet voo stelt als een gewoon burgerlijk contract, maar als voorziening in eene publieke dienst, in het algeme belang door den Staat aan bijzondere maatschappij toevertrouwd. Zoodra men zich op dat standpu plaatst, spreekt het van zelf, dat de Staat de voo waarden kan opleggen, die in het algemeen belan noodig zijn. Tot die voorwaarden behoort ongetwi feld het kosteloos brievenvervoer. In Frankrijk Duitschland en elders zijn de spoorwegdiensten insg lijks tot kosteloos vervoer van brieven ten behoe der Staatsposterijen verpligt. Het aannemen van ee ander beginsel zou ver heen leiden. Vervoer va brievenpaketten door de spoorwegdiensten tegen h gewoon tarief dier diensten zou ten gevolge hebbe dat òf de Staat zonder genoegzame reden met aan zienlijke uitgaven bezwaard wierd, òf dat het brieven port verhoogd moest worden; welk laatste voor dan toch wel lijnregt strijdig zou zijn met het alg meen belang en de rigting van onzen tijd.

Naar veler oordeel gaat de bepaling van art. 4 te ver, waarbij de spoorweg-ondernemingen verplig worden, om ter invordering der regten van in- e uitvoer kosteloos de gebouwen zelve te moeten ver strekken. Dat was een buitensporige eisch, te mee nog omdat het hier, althans op sommige hoofdpunten, gebouwen geldt van grooten omvang. Daarentegen zou men wel in de wet eene voorziening wenschen opgenomen te zien omtrent de plaatsing van bureaux en toestellen van den Rijkstelegraaf op het terrein van den spoorweg.

Art. 42, gevende het regt van naasting aan de Regering, was naar het oordeel van vele leden hoogst bezwarend voor de spoorweg-ondernemingen en niet van grove onregtvaardigheid vrij te pleiten. Sommigen verklaarden zich in 't algemeen tegen het regt van naasting. Aan dezen werd geantwoord, dat de bevoegdheid tot naasting, die uit de vroegere Fransche spoorweg-concessien en die, welke sedert hier te Lande zijn verleend, is overgenomen, ontwijfelbaar behoort behouden te blijven. Die bevoegdheid hangt zamen met den pligt der Regering om zorg te dragen, dat in de publieke dienst, aan de spoorweg-ondernemingen toevertrouwd, behoorlijk worde voorzien.

Het vijfde Hoofdstuk, handelende over „*Strafbepalingen*," heeft tot twee aanmerkingen van meer algemeenen aard aanleiding gegeven. Met bevreemding mist men onder de bedreigde straffen die van intrekking der concessie. Er zijn gevallen, waarin het opleggen van geldboete eene geheel onvoldoende straf is voor bestuurders van spoorwegdiensten, die de hun opgelegde voorwaarden niet naleven of daarmede in strijd handelen, en dus tot den uitersten maatregel van intrekking der concessie moet worden overgegaan. Bij vroegere concessien en nog bij de laatste voor den Noorderspoorweg is die straf in bepaalde gevallen bedreigd. Zij kan geacht worden tot het gemeene regt in zaken van dezen aard te behooren. Bij het Reglement op de openbare middelen van vervoer van 1829 komt zij in een groot aantal artikelen voor, en wel doorgaans als zwaarste straf bij herhaling van overtreding.

In de tweede plaats werd de vraag geopperd, of hier niet bepalingen moeten voorkomen omtrent medepligtigheid, poging en herhaling van misdrijf. Het behoeft naauwelijks herinnering, dat de voorschriften van het strafwetboek, hiertoe betrekkelijk, niet van zelf op speciale strafwetten toepasselijk zijn. De inroeping van die algemeene voorschriften, of wel het maken van bijzondere bepalingen wegens de aangeduide onderwerpen, schijnt even noodzakelijk als de verwijzing naar art. 463 van het Wetboek van Strafregt en naar de wet van 1854 bij art. 56 van het ontwerp.

Bij de overgangsbepalingen is in al de afdeelingen opzettelijk de vraag behandeld, of de wet met opzigt tot het toepasselijk verklaren harer bepalingen op bestaande spoorwegdiensten niet te ver gaat. Verscheidene leden toonden zich gestemd voor het gevoelen, dat art. 58 op eene wijze toe te passen ware, die verkregen regten schond en aan de wet het karakter van terugwerking gaf. Tegenover dat gevoelen stond dat van vele andere leden, die de gegrondheid der gemaakte bezwaren tegen het toepasselijk verklaren van de bepalingen der wet op de bestaande spoorwegdiensten niet erkenden. Enkele leden gingen nog verder. Zij meenden dat de wet op de bepalingen der vroegere concesssien inbreuk kon maken, zonder dat daaruit eenige aanspraak op schadeloosstelling voor de concessionarissen voortvloeide. Van die zijde deed men gelden, dat elke spoorweg-onderneming een monopolie bezit, hetwelk de vervoermiddelen in dezelfde rigting meestal doodt, en dat daarom aan den Staat de bevoegdheid toekomt om de uitoefening van dat monopolie aan alle regelen te binden, die het algemeen belang voorschrijft.

Bij art. 59 eindelijk, keurde men nagenoeg algemeen af, dat, zoo lang het nieuwe dienstreglement niet is goedgekeurd, de regeling van de dienst geheel en al afhangen zal van de bevelen des Ministers van Binnenlandsche Zaken. De Regering moet hier niet willekeurig kunnen gebieden en verbieden, terwijl de bestuurders der spoorwegdienst voor de uitvoering daarvan verantwoordelijk blijven. De zaak scheen te bedenkelijker, omdat wel een termijn voor de aanbieding, niet voor de goedkeuring van het nieuwe reglement is gesteld, en het dus van den Minister zou afhangen de regtstreeksche tusschenkomst tot in het oneindige te verlengen. Veel beter zou men het keuren, dat de bestaande dienstreglementen tot de invoering der nieuwe in stand bleven en dat dan tevens een termijn voor de goedkeuring dezer laatste bepaald wierd.

Gedrukt en uitgegeven bij

G. en C. A. van Reyn,

BIJBLAD,

behoorende tot de

ROTTERDAMSCHE COURANT

van DONDERDAG 7 April 1859, N.° 83.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

VOORLOOPIG VERSLAG.